

Beweegredenen van hondeneigenaren

De aanschaf van een rashond

Simone de Gouw
Aeres Hogeschool Dronten
Dier- en Veehouderij
Diergezondheid & Management
Vlijmen
27-07-2017
Loes Spit

Beweegredenen van hondeneigenaren

De aanschaf van een rashond

Simone de Gouw
4DGB
Dier- en veehouderij
Diergezondheid & Management
27-07-2017

Loes Spit
Docent Aeres hogeschool
De Drieslag 4
8251 JZ, Dronten

DISCLAIMER

Dit rapport is gemaakt door een student van Aeres Hogeschool als onderdeel van zijn/haar opleiding. Het is géén officiële publicatie van Aeres Hogeschool. Dit rapport geeft niet de visie of mening van Aeres Hogeschool weer. Aeres Hogeschool aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor enige schade voortvloeiend uit het gebruik van de inhoud van dit rapport.

Voorwoord

Voor u ligt het resultaat van circa twee à drie maanden onderzoek: het afstudeerwerkstuk voor de opleiding Diergezondheid en Management.

Ik had veel zin om aan mijn afstudeerwerkstuk te beginnen. De doorfok van rashonden is de afgelopen jaren vaak in de publiciteit geweest, daarom wilde ik mij met mijn afstudeerwerkstuk op dit onderwerp richten.

Na overleg met mijn afstudeerdocent Loes Spit ben ik gekomen tot het onderwerp: de beweegredenen van hondeneigenaren om een bepaalde rashond aan te schaffen. Het gaat hierbij om de beweegredenen van hondeneigenaren die een rashond hebben die behoort tot de top tien meest zieke hondenrassen van Nederland. Hier kwam een stukje nieuwsgierigheid bij kijken (waarom kiezen hondeneigenaren voor een bepaalde rashond) en er was sprake van interesse in de betreffende rashonden (welke aandoeningen kunnen zij krijgen en hoe ernstig zijn deze aandoeningen).

Voor het onderzoek zijn twee enquêtes afgenomen: een enquête voor hondeneigenaren en een enquête voor hondenfokkers. Ik wil alle personen bedanken die de enquête hebben ingevuld! Daarnaast wil ik mijn afstudeerdocent bedanken voor de hulp die zij geboden heeft tijdens de uitwerking van het vooronderzoek en van het afstudeerwerkstuk.

Tot slot wens ik u veel lees plezier toe!

Vlijmen, 26-07-2017

Inhoud

Voorwoord	5
Samenvatting.....	9
Summary	10
Hoofdstuk 1. Inleiding	11
1.1 Afbakening.....	14
1.1.1 Definities.....	14
1.1.2 Dilemma's.....	15
1.2 Relevantie.....	15
1.3 Doelstelling.....	16
Hoofdstuk 2. Materiaal en methode	17
Hoofdstuk 3. Rasstandaarden en eventuele gezondheidsproblemen	20
3.1 Franse bulldog	20
3.1.1 Franse bulldog toen en nu.....	20
3.1.2 Aandoeningen	20
3.2 Cavalier King Charles Spaniël.....	21
3.2.1 Cavalier King Charles spaniël toen en nu	21
3.2.2 Aandoeningen	22
3.3 Boxer.....	23
3.3.1 De Boxer toen en nu.....	23
3.3.2 Aandoeningen	24
3.4 Duitse Herdershond	24
3.4.1 De Duitse herdershond toen en nu	24
3.4.2 Aandoeningen	25
3.5 Engelse Bulldog.....	26
3.5.1 De Engelse bulldog toen en nu.....	26
3.5.2 Aandoeningen	26
3.6 Golden Retriever	27
3.6.1 De Golden Retriever toen en nu.....	27
3.6.2 Aandoeningen	28
3.7 Mopshond	28
3.7.1 De mopshond toen en nu	28
3.7.2 Aandoeningen	29
3.8 Labrador Retriever.....	29

3.8.1 De labrador Retriever toen en nu	29
3.8.2 Aandoeningen	30
3.9 Engelse Cocker Spaniël	31
3.9.1 De Engelse cocker spaniël toen en nu	31
3.9.2 Aandoeningen	31
3.10 Berner Sennenhond	32
3.10.1 De Berner Sennenhond toen en nu	32
3.10.2 Aandoeningen	33
3.11 Dashond (Teckel)	33
3.11.1 De Teckel toen en nu	33
3.11.2 Aandoeningen	34
3.12 Chihuahua	34
3.12.1 De chihuahua toen en nu	34
3.12.2 Aandoeningen	35
Hoofdstuk 4. Beweegredenen (toekomstige) hondeneigenaren	36
4.1 Enquête	39
4.1.1 Welke rashond(en) heeft u, of heeft u gehad?	40
4.1.2 Heeft uw rashond een stamboom (graag uw motivatie weergeven)?	40
4.1.3 Op welke manieren heeft u informatie verkregen over het hondenras?	42
4.1.4 Vindt u dat u zich voldoende heeft verdiept in de rashond voordat u de hond heeft aangeschaft?	44
4.1.5 Wat was voor u de belangrijkste reden om de rashond aan te schaffen?	45
4.1.6 Bent u op de hoogte van eventuele gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij de rashond?	47
Hoofdstuk 5. Ervaringen fokkers	49
5.1 Welke rashond(en) fokt u?	49
5.2 Heeft u het idee dat kopers van het hondenras zich voldoende in het ras verdiepen voordat zij het ras aanschaffen?	49
5.3 Wat is volgens u de reden dat (potentiële) kopers kiezen voor de rashond die u fokt?	50
Hoofdstuk 7. Discussie	52
Hoofdstuk 8. Conclusie	54
8.1 Aanbevelingen	56
Bibliografie	57
Bijlage 1. Enquête hondeneigenaren	62
Bijlage 2. Enquête fokkers	63

Bijlage 3. Uitwerking resultaten enquête hondeneigenaren	64
Bijlage 4. Uitwerking enquête hondenfokkers	80

Samenvatting

Ongeveer 18.000 jaar geleden is de wolf gedomesticeerd door de Europeanen. De gedomesticeerde wolf, nu bekend als de “huishond”, werd toen gebruikt om bepaalde functies te vervullen.

In de afgelopen 100 jaar is het fokken op uiterlijk echter belangrijker geworden dan het fokken op basis van functie. Door het fokken gebaseerd op uiterlijk zijn er bepaalde ras geassocieerde gebreken ontstaan.

Een groot percentage (40%) van de rashonden krijgt last van gezondheidsproblemen. Deze gezondheidsproblemen treden vaak kort na de aanschaf op.

De Rashondenwijzer heeft een lijst opgesteld met de meest zieke hondenrassen van Nederland. De volgende hondenrassen behoren tot de meest zieke hondenrassen: Franse bulldog, cavalier King Charles spaniël, Boxer, Duitse herdershond, Engelse bulldog, Golden Retriever, Mopshond, Labrador Retriever, Pekingees en Engelse cocker spaniël.

Opvallend is dat de meest zieke hondenrassen van Nederland ook tot de populairste hondenrassen van Nederland behoren (met uitzondering van de Pekingees). Verder horen ook de Teckel, Berner Sennenhond en de Chihuahua tot de populairste hondenrassen van Nederland.

Bovenstaande rashonden kunnen last krijgen van verschillende erfelijke aandoeningen, hieronder wordt aangegeven hoeveel gezondheidsproblemen deze rashonden kunnen krijgen:

- Franse bulldog 27
- Cavalier King Charles spaniël 31
- Boxer 48
- Duitse herdershond 67
- Engelse bulldog 36
- Golden Retriever 47
- Mopshond 19
- Labrador Retriever 54
- Engelse cocker spaniël 29
- Teckel 43
- Berner Sennenhond 23
- Chihuahua 28

Uit onderzoek is gebleken dat de meeste hondeneigenaren vinden dat zij zich voldoende verdiept hebben in een hondenras voordat zij de rashond hebben aangeschaft. Ook fokkers geven aan dat zij het idee hebben dat (potentiële) kopers zich voldoende verdiepen in een hondenras voordat zij de hond aanschaffen. Er worden verschillende kanalen gebruikt om informatie te verkrijgen, de meest gebruikte kanalen zijn: internet, boeken en fokkers.

Verder geven de meeste hondeneigenaren aan op de hoogte te zijn van eventuele gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij de rashond.

De uiteindelijke hoofdvraag die beantwoord is, is: Wat zijn de beweegredenen van rashondeneigenaren om te kiezen voor een rashond die behoort tot de top tien van de meest zieke hondenrassen?

De meest genoemde beweegredenen om een bepaalde rashond aan te schaffen zijn: het karakter van het dier, het uiterlijk en het formaat van de hond (voornamelijk het geval bij kleine rashonden). Andere redenen die genoemd zijn om te kiezen voor een bepaalde rashond zijn: de hond is goed met kinderen, het is een gezinshond, de hond is actief.

Summary

Around 18.000 years ago the wolf has been domesticated by the Europeans. The domesticated wolf, which is now known as the “house dog”, was used to fulfill certain functions.

In the past 100 years breeding based on looks has become more important than breeding based on functions. By breeding based on looks certain breed associated defects showed up.

A big percentage (40%) of pedigree dogs get health issues. Those health issues usually show up at a low age.

The Rashondenwijzer, a Dutch website about pedigree dogs, made a list about the most sick pedigree dogs of the Netherlands. The next pedigree dogs belong to this list: French bulldog, Cavalier King Charles spaniel, Boxer, German shepherd, English bulldog, Golden Retriever, Pug, Labrador Retriever, Pekingese and the English cocker spaniel.

When looking at this list it is notable that all of these pedigree dogs (except for the Pekingese) also belong to the most popular dogs of the Netherlands. The Daschund, Bernese mountain dog and the Chihuahua also belong to the most popular dog breeds of the Netherlands. These dogs can cope with certain health issues, the amount of health issues is stated below:

- French bulldog 27
- Cavalier King Charles spaniel 31
- Boxer 48
- German shepherd 67
- English bulldog 36
- Golden Retriever 47
- Pug 19
- Labrador Retriever 54
- English cocker spaniel 29
- Daschund 43
- Bernese mountain dog 23
- Chihuahua 28

Most dog owners state that they have collected enough information about their pedigree dog before they purchased the dog. Breeders also state that they think that (potential) buyers have gathered enough information about the pedigree dog before they purchase the dog. Most dog owners used internet, books and breeders to collect information before purchasing the pedigree dog.

Furthermore, most dog owners state to know about probable health issues which their pedigree can suffer from.

The research question that is answered in this report is: What is the motivation of pedigree dog owners to buy a pedigree dog which belongs to the top 10 most sick pedigree dogs of the Netherlands?

Most dog owners bought a certain pedigree dog because of its personality. Second to this is the look of the pedigree dog. The third reason is the size of the dog. Other reasons mentioned are: the dog is good with kids, the dog is a family dog and the dog is very active.

Hoofdstuk 1. Inleiding

De wolf is ongeveer 18.000 jaar geleden gedomesticeerd door de Europeanen. De gedomesticeerde wolf, nu bekend als de “huishond”, werd gebruikt om diverse functies te vervullen, functies als: schapenhoeden, jagen, functies bij ambacht, bewaken van het land, et cetera. (Wolpert, 2013) Nadat de gedomesticeerde hond ontstond, is men gaan fokken met de dieren. Rond 1800 zijn in Europa de verschillende hondenrassen ontstaan. Deze verschillende rassen waren gefokt om bovengenoemde, en andere, functies te kunnen vervullen.

Niet alleen het vervullen van een functie was van belang, de honden moesten ook gericht zijn op de baas en overweg kunnen met de mens; karakter was dan ook zeker van belang. (McGreevy & Nicholas, Some practical solutions to welfare problems in dog breeding, 1999)

In de afgelopen 100 jaar is het fokken op uiterlijk een belangrijkere rol gaan spelen dan het fokken voor een functie. Het fokken op uiterlijk is zowel voor fokkers van belang, die honden fokken zodat zij voldoen aan een bepaald rasstandaard, als voor (toekomstige) hondeneigenaren, die de keuze in een rashond kunnen baseren op het uiterlijk van de hond. (King, Marston, & Bennett, Breeding dogs for beauty and behaviour: why scientists need to do more to develop valid and reliable behaviour assessments for dogs kept as companions, 2012)

Verder zijn hondenshows in de afgelopen twee decennia in opkomst gekomen. Ook hierdoor zijn fokkers gaan fokken gebaseerd op uiterlijk en niet meer, of minder, gebaseerd op karakter en/ of functie. (Maldarelli, 2014)

Door het fokken van honden gebaseerd op uiterlijk, zijn er diverse ras geassocieerde gebreken ontstaan. Ras geassocieerde gebreken werden al in 1868 ontdekt door Charles Darwin. Charles Darwin stelde een hypothese op waarin hij aangaf dat spiergebreken in Schotse herdershonden gerelateerd zijn aan de grootte van de rashond. Het BSAVA (British Small Animal Veterinary Association) toonde in 1963 aan dat tien van de dertien abnormaliteiten en gebreken bij rashonden geassocieerd werden met bepaalde raseigenschappen van deze rashonden. (Asher, Diesel, Summers, McGreevy, & Collins, 2009)

Enkele voorbeelden van rashonden die lijden aan, ernstige, ras geassocieerde gezondheidsproblemen zijn:

1. De Mopshond. Een rasstandaard van de mopshond is dat de dieren grote ogen moeten hebben. Hierdoor hebben de dieren vaak last van uitpuilende ogen (ook wel exophthalmos genoemd). Daarnaast hebben de dieren vaak een ontstoken hoornvlies omdat zij de ogen niet goed kunnen sluiten.
2. De Engelse bulldog. Een raskenmerk van de Engelse Bulldog is het hebben van een grote schedel. Hierdoor zijn er vaak problemen rond de geboorte van de rashond. Daarnaast is het hebben van een “gebogen” ruggengraat een raskenmerk bij deze rashonden. Hierdoor worden sommige Engelse Bulldogs geboren met een gedraaide ruggengraat.
3. De Teckel. De teckel staat bekend om zijn lange rug. Deze lange rug kan echter resulteren in een hond met verzakte tussenwervelschijven in de rug.

(McGreevy & Nicholas, Some practical solutions to welfare problems in dog breeding, 1999)

Bovengenoemde raskenmerken staan ook bekend als *schadelijke raskenmerken*. Het zijn kenmerken waardoor het dier een lichaamsbouw krijgt die ervoor zorgt dat een lichaamsfunctie niet meer goed werkt of niet meer goed kan functioneren. (Ruis, 2015)

Uit onderzoek is gebleken dat een groot percentage rashonden last krijgt van gezondheidsproblemen, ook wanneer de dieren een stamboom hebben. De Telegraaf geeft aan dat 40% van alle rashonden kort na de aanschaf last krijgt van gezondheidsklachten. (Wassenberg, 2012)

Verder heeft onderzoek aangetoond dat rashonden gevoeliger zijn voor bepaalde erfelijke aandoeningen dan kruisingen (Beuchat, 2015).

Wanneer er gekeken wordt naar de gegevens over veel voorkomende hondenrassen in Nederland kan er een top tien gemaakt worden van de tien meest voorkomende hondenrassen. In tabel 1 is een overzicht te vinden van twee lijsten. Een lijst is afkomstig van een website (huisdierenplein) en de andere lijst is afkomstig van de Raad van Beheer op Kynologisch gebied in Nederland.

Verder is er in tabel 1 een kolom toegevoegd waarin de top tien van de meest zieke hondenrassen te vinden is. Opvallend is dat de meeste honden uit de top tien meest zieke hondenrassen ook behoren tot de populairste hondenrassen in Nederland (met uitzondering van de Mopshond en de Pekingees).

Tabel 1, Overzicht populairste rashonden en meest zieke rashonden Nederland

	Huisdierenplein (Saskia, 2014)	Raad van Beheer (Heinhuis, 2008)	Top tien zieke hondenrassen (Rashondenwijzer, 2017)
1	Labrador Retriever	Labrador Retriever	Franse bulldog
2	Duitse herdershond	Duitse herdershond	Cavalier King Charles spaniël
3	Golden Retriever	Golden Retriever	Boxer
4	Berner Sennenhond	Berner Sennenhond	Duitse herdershond
5	Staffordshire bull terriër	Staffordshire bull terriër	Engelse bulldog
6	Boxer	Engelse bulldog	Golden Retriever
7	Cavalier King Charles spaniël	Chihuahua (kort- en langhaar)	Mopshond
8	Engelse bulldog	Cavalier King Charles spaniël	Labrador Retriever
9	Dashond (Teckel)	Boxer	Pekingees
10	Engelse cocker Spaniël	Border Collie	Engelse cocker spaniël

De top 10 meest zieke hondenrassen van Nederland

In tabel 2 is een overzicht te vinden van de tien meest zieke hondenrassen in Nederland en de scores die zij krijgen. Hierbij gaat het over de minpunten die de rashonden hebben en over de hoeveelheid aandoeningen waar de dieren last van kunnen krijgen.

Naast de honden die tot de top tien van de meest zieke hondenrassen behoren, zullen ook de overige honden besproken worden die behoren tot de populairste hondenrassen in Nederland. Het gaat dan om de Teckel, de Chihuahua (zowel kortharig als langharig), de Staffordshire bullterriër, de Border collie en de Berner Sennenhond. In tabel 3 is een overzicht te vinden van de hoeveelheid minpunten die de dieren krijgen en de hoeveelheid aandoeningen die de honden kunnen krijgen.

Tabel 2, Overzicht meest zieke rashonden en hoeveelheid minpunten en aandoeningen (Rashondenwijzer, 2017)

Rashond	Minpunten*	Hoeveelheid aandoeningen**
Franse Bulldog	93.5	27
Cavalier King Charles Spaniël	88.5	31
Boxer	88	48
Duitse Herdershond	83.5	67
Engelse Bulldog	83	36
Golden Retriever	82	47
Mopshond	82	19
Labrador Retriever	80.5	54
Pekinees	75	22
Engelse Cocker Spaniël	70	29

*Elke erfelijke aandoening krijgt een bepaald aantal minpunten, deze minpunten zijn gebaseerd op de ernst, behandelbaarheid en het risico van de aandoening.

**De hoeveelheid aandoeningen is de hoeveelheid erfelijke aandoeningen die volgens de Rashondenwijzer bekend zijn bij de betreffende rashonden

Tabel 3, Overzicht populairste rashonden en hoeveelheid minpunten en aandoeningen

Rashond	Minpunten	Hoeveelheid aandoeningen
Teckel	50	43
Chihuahua	56	28
Berner Sennenhond	54.5	23
Staffordshire bullterriër	27	13
Border collie	28.5	23

In tabel 3 is te zien dat zowel de Staffordshire bullterriër als de Border collie, relatief gezien, weinig minpunten hebben; om die reden zullen deze twee rashonden niet verder besproken worden in het onderzoeksrapport.

De onderzoeksvragen

Volgens de Raad van Beheer op Kynologisch gebied in Nederland moet een koper het volgende weten van een pup, voordat een keuze gemaakt wordt:

- Voor welk doel zal de hond gebruikt worden?
- Past het gedrag van het ras bij het gebruiksdoel voor de pup?
- Zijn de ouders van de pup gezond en heeft de fokker de pup zo opgefokt dat het dier een gezond leven kan leiden?
- Wat is de verwantschapsgraad tussen de ouderdieren en de pup (inteltcoëfficiënt)?
- Is de inteltcoëfficiënt hoog, en daarmee de kans groot dat het dier gaat lijden aan een erfelijke aandoening?
- Hebben dat ouders al eerder een nest gehad en wat is er bekend over de pups uit deze nesten of uit het nest?

Deze vragen zijn opgesteld zodat een koper een bewuste keuze kan maken in een rashond.

Daarnaast zijn de vragen ook opgesteld om te kijken of de pups uit een nest gezonde pups zijn of dat de dieren een grote kans hebben op een erfelijke aandoening. (Oldenbroek & Windig, 2012)

De vraag is echter of (toekomstige) hondeneigenaren over al deze vragen hebben nagedacht en of zij een antwoord hebben, of hadden, op al deze vragen.

Hoe is het mogelijk dat rashonden die zoveel gezondheidsproblemen (kunnen) hebben, tot de populairste hondenrassen van Nederland behoren? Op deze vraag bestaat nog geen antwoord. Het kan zijn dat eigenaren een niet wel overwogen keuze maken in de aanschaf van een rashond maar ook andere factoren kunnen een rol spelen.

De volgende onderzoeksvraag is opgesteld om vast te kunnen stellen waarom hondeneigenaren toch kiezen, of gekozen hebben, voor een bepaalde rashond: "Wat zijn de beweegredenen van rashondeneigenaren om te kiezen voor een rashond die behoort tot de top tien van de meest zieke hondenrassen?"

Om de hoofdvraag te beantwoorden zijn er verschillende deelvragen opgesteld:

1. Hoe zagen de betreffende rashonden er vroeger uit en hoe zien de rashonden er nu uit?
 - Wat is de rasstandaard van deze rashonden?
2. Wat zijn veel voorkomende aandoeningen van de betreffende rashonden?
 - Hoe ernstig zijn deze aandoeningen/ gezondheidsproblemen?
3. Hoe hebben hondeneigenaren zich verdiept in het hondenras?
 - Hebben hondeneigenaren zich voldoende verdiept in het hondenras?
4. Zijn hondeneigenaren op de hoogte van eventuele gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij het ras?
5. Kiezen hondeneigenaren voor een hond met of zonder stamboom?
 - Waarom kiezen eigenaren voor een hond zonder of juist met stamboom?
6. Wat is de motivatie van hondeneigenaren om de rashond aan te schaffen
7. Wat zijn de ervaringen van fokkers?

- Hebben zij het idee dat (toekomstige) hondeneigenaren zich voldoende verdiepen in het ras?
- Welke beweegredenen hebben (toekomstige) hondeneigenaren volgens de fokker om een rashond aan te schaffen?

1.1 Afbakening

Er zal uitsluitend onderzoek gedaan worden naar de beweegredenen van hondeneigenaren om een bepaalde rashond aan te schaffen. Er zal verder niet gevraagd worden naar een verdere mening van de hondeneigenaren, hierbij gaat het om vragen als: “zou u voor een andere rashond gekozen hebben als u wist dat uw hond zoveel kans had op een erfelijke aandoening?” of “Heeft of had uw hond last van een erfelijke aandoening?”

Omdat deze vragen niets te maken hebben met de beweegredenen van een eigenaar om een rashond aan te schaffen zal hier geen onderzoek naar gedaan worden.

Wel zal er gevraagd worden of de eigenaar zich voldoende heeft verdiept in de rashond voordat de hond aangeschaft werd. Hieruit kan opgemaakt worden of hondeneigenaren wel voldoende kennis hebben over de rashonden en eventuele aandoeningen.

Daarnaast wordt er ook naar de ervaringen van fokkers gevraagd. Deze personen hebben vaak ook een idee over de beweegredenen van eigenaren.

Omdat het ook belangrijk is om te weten welke problemen er op kunnen treden bij de meest zieke rashonden is het van belang om te weten welke aandoeningen er op kunnen treden bij de honden. Daarnaast is het ook belangrijk om te weten wat de ernst is van de aandoeningen; “hebben honden er levenslang last van?” of “Hoeveel last kunnen honden hebben van de aandoening?”

De focus zal bij het onderzoeksrapport liggen op de top tien meest zieke rashonden in Nederland. Van deze honden behoren acht honden ook tot de populairste honden van Nederland. Daarnaast zullen ook de Berner Sennenhond, de Teckel en de Chihuahua besproken worden; dit wordt gedaan omdat deze rashonden ook een groot aantal minpunten hebben volgens de Rashondenwijzer en omdat de dieren een hoog risico hebben om een erfelijke aandoening te krijgen.

In het onderzoeksrapport wordt er gekeken naar de beweegredenen van hondeneigenaren om een bepaalde rashond aan te schaffen. Een rashond is een hond met stamboom. In het onderzoek worden echter ook look-a-likes meegenomen, look-a-likes zijn honden zonder stamboom.

Tot slot zal het bij het onderzoeksrapport gaan over beweegredenen van de eigenaren in Nederland. Wat zijn, of waren, de beweegredenen van Nederlandse hondeneigenaren om een bepaalde rashond aan te schaffen.

1.1.1 Definities

Er is al aangegeven dat er voor de beantwoording van de onderzoeksvraag uitsluitend wordt gekeken naar rashonden. Onder een rashond wordt verstaan *“een hond die is ingeschreven in het stamboek van een erkende landelijke stamboekvoerende organisatie en behoort tot een erkend hondenras.”*

Er bestaan rashonden met stamboom en rashonden zonder stamboom. Van rashonden met stamboom is er een document aanwezig waarin informatie wordt verstrekt over de voorouders van de hond. Een hond met stamboom is altijd geregistreerd bij de Raad van Beheer.

Naast de rashonden met stamboom zijn er ook honden zonder stamboom, de zogenoemde “look-a-likes”. Bij deze honden is niet bekend hoe, waar en waarom de dieren gefokt zijn. (Raad van beheer, Z.d)

Over het algemeen kan gezegd worden dat een rashond met stamboom met zorg gefokt is. Bij een look-a-like is dit geen garantie.

Een groot deel van de hondenrassen die tot de top tien meest zieke Nederlandse hondenrassen behoren hebben een zeer groot risico op erfelijke aandoeningen. Een erfelijke aandoening is *“een ziekte of aandoening die van generatie op generatie kan worden doorgegeven door een afwijking in de genen.”*

1.1.2 Dilemma's

Goede fokkers doen hun uiterste best om ervoor te zorgen dat zij op een verantwoorde manier honden fokken. Fokkers zouden de vragen die in de enquêtes gesteld worden kunnen zien als een soort aanval. Er wordt overigens gevraagd naar eventuele gezondheidsproblemen die op kunnen treden bij de rashonden. Ook zal de ernst van de aandoeningen in kaart gebracht worden in de scriptie. Het is echter zo dat de scriptie niet bedoeld is als “bedreiging”, het is juist bedoeld om de beweegredenen van (toekomstige) hondeneigenaren in kaart te brengen zodat fokkers hier op in kunnen spelen. Zo kunnen zij bijvoorbeeld beter en gerichter voorlichting geven aan (toekomstige) hondeneigenaren.

Ook hondeneigenaren kunnen de enquête zien als een soort bedreiging. Als een eigenaar zich niet voldoende verdiept heeft in een rashond, kan de eigenaar zich schuldig voelen of zich hiervoor schamen; dit is ook een reden waardoor eigenaren een ander antwoord kunnen geven op een van de vragen uit de enquête dan in werkelijkheid het geval is. Ook hier geldt dat de enquête geen “bedreiging” of “aanval” is op de hondeneigenaren. De enquête is er juist voor bedoeld om de beweegredenen vast te stellen van de eigenaren zodat er eventueel beter advies gegeven kan worden aan (toekomstige) hondeneigenaren.

1.2 Relevantie

Zoals in de inleiding al is aangegeven, behoort een groot deel van de populairste Nederlandse hondenrassen ook tot de top tien van de meest zieke hondenrassen. Dit betekent dat veel (toekomstige) hondeneigenaren toch kiezen voor een rashond waarbij diverse erfelijke aandoeningen op *kunnen* treden. Wanneer deze rashonden slachtoffer worden van de erfelijke aandoeningen of gebreken, hebben deze dieren vaak voor de rest van hun leven last van de gezondheidsproblemen. Waarom kiezen eigenaren dan toch voor deze rashonden terwijl deze dieren last kunnen krijgen van diverse gezondheidsproblemen?

Het is nodig om de beweegredenen in kaart te brengen zodat de nodige informatie verstrekt kan worden aan toekomstige hondeneigenaren en eventueel aan fokkers.

Verder is het belangrijk om de beweegredenen van eigenaren vast te stellen omdat er in Nederland een groot aantal rashonden gehouden wordt. In 2014 waren er in Nederland ongeveer 480.000 rashonden met stamboom aanwezig (Van Heijst, et al., 2015).

De vraag naar de beweegredenen van hondeneigenaren kan afkomstig zijn van fokkers. Het is voor hen van belang om te weten waarom een eigenaar precies kiest voor een specifieke rashond. Wanneer bijvoorbeeld blijkt dat het hierbij puur gaat om het karakter van de hond, kan de fokker zich bij het fokken meer op het karakter richten dan op het uiterlijk; mogelijk kunnen hierdoor bepaalde raseigenschappen die bijdragen aan gezondheidsproblemen aangepast/ verbeterd worden. Wanneer blijkt hondeneigenaren zich niet voldoende verdiept hebben in het ras kunnen fokkers (toekomstige) hondeneigenaren voorzien in goede en relevante informatie. Dit kan ervoor zorgen dat eigenaren een weloverwogen keuze maken in een rashond en het kan toekomstige problemen (met de fokker) voorkomen.

Tot slot heeft de Raad van Beheer op Kynologisch gebied in Nederland een werkplan fairfok opgesteld. In dit werkplan is aangegeven dat alle rashonden in 2024 gezond moeten zijn en dat rashonden geen last mogen hebben van erfelijke aandoeningen of van gezondheidsproblemen die veroorzaakt worden door extreme uiterlijke kenmerken. Dit werkplan is opgesteld omdat er de afgelopen jaren veel ophef is geweest over de doorfok van rashonden. (van der Peet, 2015) Dit onderzoek kan ook van belang zijn voor het werkplan fairfok. Via het onderzoek kan in kaart gebracht worden waarom hondeneigenaren kiezen voor een bepaalde rashond; is dit niet vanwege het uiterlijk, dan kunnen fokkers zich richten op het aanpassen van de extreme uiterlijke kenmerken van bepaalde rashonden.

1.3 Doelstelling

Er zal een onderzoeksrapport opgesteld worden waarin aangegeven wordt wat de beweegredenen zijn van rashondeneigenaren om een bepaald hondenras aan te schaffen.

Aan de hand van het onderzoeksverslag kunnen hondenfokkers meer inzicht krijgen in de beweegredenen van de hondeneigenaren. Op deze manier kunnen fokkers goede, of misschien betere, voorlichting geven aan (toekomstige) hondeneigenaren.

Daarnaast is de terugfok van rashonden de laatste tijd vaak aan bod gekomen in de media. Wanneer blijkt dat hondeneigenaren een bepaalde rashond kiezen voor het karakter hoeven de fokkers bij het terugfokken van de rashonden minder rekening te houden met het uiterlijk van de dieren.

Als echter blijkt dat eigenaren een bepaalde rashond kiezen, of hebben gekozen, vanwege het uiterlijk van de honden zullen fokkers hier rekening mee moeten houden bij de terugfok van de rashonden. Dan zou er bijvoorbeeld een vervolg onderzoek uitgevoerd kunnen worden naar de uiterlijke kenmerken die (toekomstige) hondeneigenaren zouden willen behouden in de rashonden.

Kort gezegd: er zal een onderzoeksrapport opgesteld worden dat inzicht geeft in de beweegredenen van hondeneigenaren om een bepaalde rashond aan te schaffen. Aan de hand hiervan kunnen fokkers een goed fokbeleid opzetten en kan er advies verstrekt worden aan (toekomstige) hondeneigenaren.

Hoofdstuk 2. Materiaal en methode

Om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden is er op verschillende manieren onderzoek gedaan. Zo is er kwalitatief en kwantitatief onderzoek gedaan en er was sprake van literatuuronderzoek en veldonderzoek. In dit hoofdstuk zal per deelvraag aangegeven worden door welke manier van onderzoek en hoe de deelvraag beantwoord is.

De eerste deelvraag is: “Wat zijn de rasstandaarden van de populairste Nederlandse hondenrassen?” Deze deelvraag is beantwoord aan de hand van literatuuronderzoek. Encyclopedieën en websites zijn gebruikt om tot een antwoord op de deelvraag te komen. Daarnaast is er ook gekeken naar de Rashondenwijzer.

De tweede deelvraag die beantwoord is: “wat zijn veel voorkomende aandoeningen van de betreffende rashonden?”

Deze vraag is beantwoord door middel van literatuuronderzoek. Het was nodig om deze vraag te beantwoorden om vast te kunnen stellen hoe ernstig ziek de rashonden kunnen worden/ zijn.

Bij deze deelvraag hoort de subdeelvraag: “Hoe ernstig zijn deze problemen?”

Sommige gezondheidsproblemen van rashonden zijn minder erg of minder schadelijk voor het dier dan andere gezondheidsproblemen. Om die reden is er vastgesteld wat de ernst is van verschillende gezondheidsproblemen die op kunnen treden bij de rashonden. Hierbij is er gekeken naar de ernst van de aandoeningen. Deze vraag is ook beantwoord door middel van literatuuronderzoek.

De derde deelvraag die beantwoord zal worden is, is: “Hoe hebben hondeneigenaren zich verdiept in het hondenras?”

Door middel van deze vraag is het mogelijk geweest om te kijken welke middelen er gebruikt zijn om informatie te verkrijgen over de hondenrassen. Aan de hand van deze vraag kon er ook gekeken worden of hondeneigenaren zich voldoende verdiept hebben in het hondenras voordat zij de hond hebben aangeschaft. Deze vraag zal beantwoord worden aan de hand van een enquête, de enquête is te vinden in bijlage 1.

Bij deze vraag hoort de subdeelvraag: “Hebben hondeneigenaren zich voldoende verdiept in het hondenras voordat zij de hond hebben aangeschaft?”

Deze vraag is van belang om te kijken of hondeneigenaren zich wel goed verdiept hebben in het hondenras. Hebben zij zich voorbereid op de aanschaf van de hond. Bovenstaande vragen zijn beantwoord aan de hand van de enquête.

De vierde deelvraag die beantwoord zal worden is: “Zijn hondeneigenaren op de hoogte van eventuele gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij het ras?”

Als men zich goed verdiept heeft in het hondenras, zijn zij ook op de hoogte van eventuele gezondheidsproblemen. Aan de hand van deze vraag kan vastgesteld worden of mensen wel of niet op de hoogte zijn van problemen die op kunnen treden bij een rashond. Misschien zouden hondeneigenaren wel voor een andere rashond gekozen hebben als zij op de hoogte waren van alle gezondheidsaandoeningen. Deze vraag is beantwoord aan de hand van de enquête.

De vijfde deelvraag is: “Kiezen hondeneigenaren voor een hond met of zonder stamboom?”

Deze deelvraag zal beantwoord worden aan de hand van een enquête. Bij honden met stamboom is er een document aanwezig waar informatie in is weergegeven over de voorouders en de ouders van de hond. Daarnaast worden er bij rashonden die gebruikt worden om te fokken, onderzoeken uitgevoerd met betrekking tot de gezondheid van de hond. Er mag alleen gefokt worden met gezonde honden. Aan de hand van deze vraag kan vast gesteld worden of hondeneigenaren hiervan op de hoogte zijn.

De zesde deelvraag is: “Wat is de motivatie van hondeneigenaren om de rashond aan te schaffen?” Deze vraag is zeer belangrijk voor de hoofdvraag, er wordt namelijk gevraagd naar de motivatie om een rashond aan te schaffen. Voor deze deelvraag is er literatuuronderzoek gedaan en er is een enquête afgenomen onder hondeneigenaren van de betreffende rashonden.

De zevende deelvraag die beantwoord was, is: “Wat zijn de ervaringen van fokkers?”

Het kan zijn dat hondeneigenaren bij de enquêtes een ander antwoord gegeven hebben dan wat in werkelijkheid het geval is. Zo kunnen hondeneigenaren aangeven dat zij zich voldoende hebben verdiept in het hondenras en eventuele aandoeningen, terwijl zij dit in werkelijkheid niet gedaan hebben. Hondenfokkers vormen zelf vaak een mening over de beweegredenen van hondeneigenaren om een rashond aan te schaffen. Deze deelvraag is belangrijk om te kijken of de ervaringen van fokkers overeen komen met de beweegredenen van de hondeneigenaren. Deze vraag zal ook beantwoord worden aan de hand van een enquête. Ook hier ging het om kwalitatief onderzoek omdat het een subjectief onderzoek is.

De volgende subdeelvragen waren opgesteld voor het beantwoorden van de deelvraag: “Hebben zij het idee dat (toekomstige) eigenaren zich voldoende verdiepen in het ras?” en “Welke beweegredenen hebben (toekomstige) hondeneigenaren volgens de fokker om een bepaalde rashond aan te schaffen?”

Deze vragen zijn gesteld in de enquête die afgenomen is onder een aantal hondenfokkers. De enquête is te vinden in bijlage 2.

De antwoorden op de eerste twee deelvragen zijn betrouwbaar. Om deze deelvragen te beantwoorden is er, zo veel mogelijk, gebruik gemaakt van wetenschappelijke bronnen en van boeken. Er konden geen meetfouten gemaakt worden in de beantwoording van de deelvragen. De betrouwbaarheid van de overige twee deelvragen is echter lager/ minder. Voor de beantwoording van deze deelvragen is er gevraagd naar meningen van hondeneigenaren en fokkers. Hierbij geven de personen een mening, iets wat subjectief is. Wanneer dezelfde vragen gesteld worden aan andere personen zal er een ander antwoord gegeven worden.

Sommige resultaten van de enquête zijn met de hand uitgewerkt, het kan dan voorkomen dat er rekenfouten gemaakt zijn. Het gaat hier om de resultaten van de open vragen. Deze resultaten werden uitgewerkt middels een kwalitatieve data-analyse. Aan de hand van deze analyse werden de antwoorden die gegeven zijn, ingedeeld in categorieën. De antwoorden zijn hierna gegroepeerd onder een code.

Verder is er voor de betrouwbaarheid van de enquête een steekproefcalculator gebruikt. Aan de hand van deze steekproefcalculator is vastgesteld hoeveel personen de enquête in zouden moeten vullen om betrouwbare resultaten te krijgen. Hieronder is er een schatting gemaakt van de gegevens die nodig waren om de steekproefcalculator in te vullen.

In 2014 waren er in Nederland 480.000 rashonden met stamboom. Er zijn meer dan 300 erkende hondenrassen. Stel dat al deze rashonden in dezelfde hoeveelheid voorkomen, dan zijn er $480.000/300 = 1.600$ honden aanwezig in Nederland van elk hondenras. Omdat sommige hondenrassen populairder zijn dan andere zal dit echter niet het geval zijn. Om toch een schatting te kunnen maken, is dit de indeling die aangehouden wordt.

In dit onderzoeksrapport worden er twaalf rashonden besproken die allemaal tot de meest populaire hondenrassen van Nederland behoren. Dit houdt in dat er van deze rashonden $12 \cdot 1.600 = 19.200$ honden in Nederland aanwezig zijn. Sommige hondeneigenaren hebben meerdere honden dan één. Voor de berekening wordt er vanuit gegaan dat een kwart van deze hondeneigenaren twee honden heeft. Dan is de populatiegrootte: $19.200 - (19.200/4) = 14.400$.

Wanneer dit getal wordt ingevuld bij een steekproefcalculator met een foutenmarge van 2% en een betrouwbaarheidsniveau van 95% blijkt dat 2058 personen de enquête in moeten vullen.

Sommige vragen hebben een lagere validiteit dan andere vragen. Zo hebben de eerste twee deelvragen een lagere validiteit. Deze deelvragen zijn opgesteld om in kaart te brengen wat

eventuele gezondheidsaandoeningen zijn bij de betreffende rashonden en wat de rasstandaarden zijn van deze honden. Deze vragen zijn echter wel van belang om aan te kunnen geven hoe ernstig de aandoeningen zijn en wat voor effect het kan hebben op de rashonden.

De laatste vier deelvragen hebben een hoge validiteit, vooral de deelvraag: “Wat is de motivatie van hondeneigenaren om de rashond aan te schaffen?” Deze vraag is zeer belangrijk om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden.

De resultaten van de enquête zijn verwerkt aan de hand van beschrijvende statistiek. Er zijn grafieken en tabellen gemaakt die de resultaten overzichtelijk weergeven. De volledige analyse van de enquête is als bijlage toegevoegd aan het onderzoeksrapport (bijlage 1 & 2).

De enquête is afgenomen via een website: www.enquêtesmaken.nl. Via deze website was mogelijk om grafieken en tabellen te maken aan de hand van de enquêtes. Het uitwerken van de enquêtes heeft hierdoor minder tijd in beslag genomen, daarnaast konden er minder rekenfouten gemaakt worden bij de uitwerking van de enquêtes.

De verspreiding van de enquêtes heeft op verschillende manieren plaats gevonden:

1. De enquête voor hondeneigenaren is verspreid via:
 - Facebook,
 - Scholen waar dier (gerelateerde) opleidingen gegeven worden,
 - Via fokkers die de link eventueel willen doorsturen naar eigenaren die hun hond aangeschaft hebben bij de betreffende fokkers.
2. De enquête voor fokkers is verspreid via email en via facebook. Verschillende fokkers, verenigingen en kennels zijn opgezocht via internet. Vervolgens is er een mail verzonden met het verzoek om de enquête in te vullen.

Hoofdstuk 3. Rasstandaarden en eventuele gezondheidsproblemen

Rond 1835 werden de rasstandaarden voor de eerste rashonden opgesteld. Deze rasstandaarden geven aan hoe een rashond eruit zou moeten zien en wat het karakter van het dier zou moeten zijn. (King, Marston, & Bennett, 2012)

Een rasstandaard is als het ware een lijst met kenmerken waaraan een bepaald hondenras moet voldoen. (Z.a, Rasstandaard, Z.d)

In dit hoofdstuk zullen de rasstandaarden en verschillende aandoeningen weergegeven worden van de betreffende rashonden.

3.1 Franse bulldog

De Franse bulldog behoort tot rasgroep 9: de gezelschapshonden (Toepoel, 2007). De Franse bulldog behoort tot de kleine tot middelgrote honden (Saben, 2017).

Franse bulldogs worden voornamelijk gehouden als gezinshond. De dieren zijn echter ook inzetbaar om het erf of terrein te bewaken. Omdat de dieren korte pootjes en een “platte” snuit hebben zijn de honden niet in staat om lange stukken te rennen. (Coile, 2005)

3.1.1 Franse bulldog toen en nu

In 100 jaar is de snuit van de Franse bulldog ernstig verkort. Het hoofd van de bulldog bestaat nog slechts voor $1/6^e$ deel uit de snuit, bij gewone honden bestaat het hoofd voor $1/2^e$ deel uit de snuit. Hoewel de Franse bulldog vóór 1835 gebruikt werd als vechthond, wordt de hond nu als gezelschapsdier gehouden; hierdoor is de bouw van de hond wat smaller geworden. Verder is op de afbeelding te zien dat, met name, de voorpoten van de hond 10 jaar geleden langer waren, nu zijn de voorpoten kort en compact. Zie figuur 1 voor de veranderingen in het uiterlijk van de Franse bulldog.

Figuur 1, De Franse bulldog toen en nu (Mason, 1915)

De rasomschrijving van de Franse bulldog is in 2017 als volgt: de kop van de hond moet breed en krachtig zijn, de schedel van de hond moet plat zijn met een bolvormig voorhoofd. De snuit van de Franse bulldog is plat en kort, de snuit mag $1/6^e$ deel van de kop bevatten. Dit raskenmerk van de Franse bulldog draagt bij aan verschillende gezondheidsproblemen die de hond kan krijgen.

Net als de kop moet ook de rug van de Franse bulldog breed zijn, verder moet de rug gespierd zijn. Dit raskenmerk kan bijdragen aan problemen bij de geboorte van een pup. De ribbenkast van de honden hoort laag te zijn en behoort een ronde vorm te hebben. (Toepoel, 2007)

3.1.2 Aandoeningen

Franse bulldogs kunnen last krijgen van verschillende gezondheidsproblemen; sommige van deze gezondheidsproblemen worden veroorzaakt door de “platte” snuit van de hond, andere gezondheidsproblemen kunnen veroorzaakt worden door de brede bouw van de honden.

Volgens Radar en de Rashondenwijzer staat de Franse bulldog op nummer 1 van de meest zieke hondenrassen van Nederland.

Volgens de Rashondenwijzer zijn er 27 erfelijke aandoeningen bekend bij de Franse bulldog, de hond heeft 93,5 minpunten. Elke erfelijke aandoening krijgt een bepaald aantal minpunten, deze minpunten zijn gebaseerd op de ernst, behandelbaarheid en het risico van de aandoening. Zie tabel 4 voor een overzicht van de verschillende gezondheidsproblemen en de ernst ervan.

Tabel 4, Gezondheidsproblemen van de Franse bulldog (Z.a, 2017) & (Miller, Z.d) & (Rashondenwijzer, 2017)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Brachycefal obstructief syndroom	Benauwdheid door een te stompe schedel	Zeer ernstig	Matig tot slecht
Dystocia	Moeilijke geboorte (door brede bouw van de honden)	Zeer ernstig	Matig
Atopie	Omgevingsallergie	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Food hypersensitivity	Voedselallergie/ -overgevoeligheid	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Heupdysplasie	Afwijking van het heupgewricht	Ernstig	Matig tot slecht
Hemivertebra	Half aangelegde wervels	Matig ernstig	Slecht
Cherry eye	Opgezwollen derde ooglid	Matig ernstig	Goed
Huidplooidermatitis	Ontsteking van de huidplooien	Matig ernstig	Matig tot slecht
Trachea stenose	Vernauwde luchtpijp	Matig ernstig	Matig tot slecht
Brachycephalic respiratory syndrome	Luchtproblemen aan de bovenste luchtweg	Matig ernstig	Matig

3.2 Cavalier King Charles Spaniël

De Cavalier King Charles Spaniël behoort tot de gezelschapshonden, rasgroep 9. De honden komen van origine uit Engeland. (Toepoel, 2007)

Hoewel de Cavalier King Charles Spaniël nu gehouden wordt als gezelschapsdier, was het dier vroeger een jachthond. (Lambert, 2009)

3.2.1 Cavalier King Charles spaniël toen en nu

Links in figuur 2 zijn twee cavalier King Charles spaniëls te zien zoals zij er in 1915 uitzagen. De dieren hadden in die tijd een lange snuit en een normale schedel. Daarnaast waren de poten van de honden in verhouding met de rest van het lichaam.

Door de komst van Willem III kwam er meer vraag naar honden met brede schedels en platte snuiten, dit kwam doordat Willem III mopshonden had (deze honden hebben een brede schedel en platte snuit). De snuit van de Cavalier ging steeds meer lijken op de platte snuit van de Mopshond. Nu hebben de rashonden last van een te kleine schedel (zie figuur 3), vaak hebben de dieren uitpuilende ogen en de ledematen van de honden zijn ernstig verkort. (Rashondenwijzer, 2017)

Figuur 2, De Cavalier King Charles spaniël toen en nu (Z.a, Hoe de rashond veranderde, 2016)

Figuur 3, Verandering in schedel van de Cavalier King Charles spaniël (Baird & Goode, 2015)

Volgens de rasstandaard van de cavalier moet de schedel van de cavalier bijna plat zijn tussen de oren. De ogen moeten groot, donker en rond zijn. Echter, de ogen mogen niet te diep in de oogkas liggen of te ver uitpuilen, dit wordt gezien als een “fout”. (Daniels, Z.d)

De afstand tussen de schouders van de cavalier moet tussen de dertig en drieëndertig centimeter liggen. Het lichaam van de hond moet net wat langer zijn dan de hoogte van het dier. Het lichaam van de Cavalier hoort compact te zijn. (Daniels, Z.d)

Cavalier King Charles spaniëls hebben een halflange vacht die in verschillende kleurvarianten voor komt: wit met kastanjebruin (blenheim), effen rood (ruby), black and tan maar de cavalier kan ook een driekleurige vacht (tricolor) hebben. (Larkin & Stockman, 2002)

3.2.2 Aandoeningen

Cavalier King Charles spaniëls kunnen last krijgen van verschillende gezondheidsaandoeningen. Deze gezondheidsaandoeningen kunnen veroorzaakt worden door verschillende raskenmerken, maar de gezondheidsproblemen kunnen ook andere oorzaken hebben.

Volgens de Rashondenwijzer zijn er 31 erfelijke aandoeningen bekend bij de Cavalier King Charles spaniël. De hond heeft 88,5 minpunten volgens de Rashondenwijzer. Zie tabel 5 voor een overzicht van de gezondheidsaandoeningen van de cavalier.

Tabel 5, Gezondheidsproblemen van de Cavalier King Charles spaniël (Z.a, 2017) & (Z.a, Cavalier King Charles spaniel, z.d) & (Rashondenwijzer, 2017)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Syringomyelie	Holtevorming in het ruggenmerg, te klein achterhoofdsgat	Zeer ernstig	Matig tot slecht
Brachycefaal obstructief syndroom	Benauwdheid door een te stompe schedel	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Atopie	Omgevingsallergie	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Degeneratieve myelopathie	Aantasting van het ruggenmerg	Ernstig	Slecht
Primaire secretoire otitis dermia	Middenoorontsteking	Ernstig	Matig
Myxomateuze mitralisklep-insufficiëntie	Lekkage van de linkerhartklep	Ernstig	Matig tot slecht
Entropion	Het naar binnen groeien van de haartjes rondom de ogen	Niet ernstig	Matig
Patellaluxatie	Dislocatie van de knieschijf	Niet ernstig	Matig

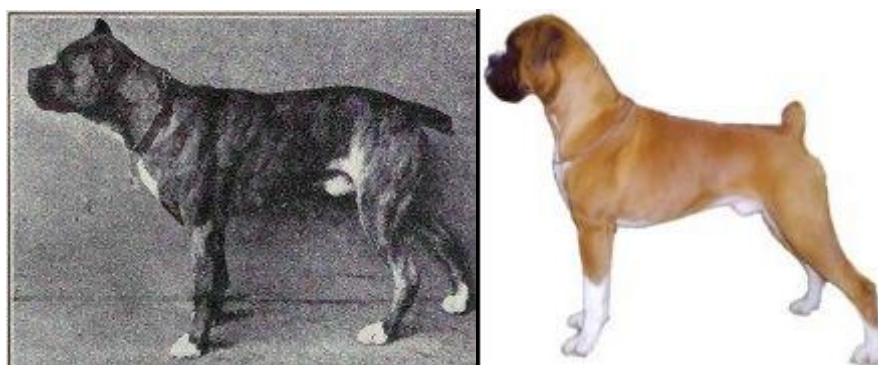
3.3 Boxer

De boxer behoort tot rasgroep 2: Pinschers en Schnauzers, Molossers en Zwitserse Sennenhonden. De honden komen oorspronkelijk uit Duitsland. (Toepoel, 2007)

3.3.1 De Boxer toen en nu

In 1915 had de boxer een langere snuit dan de hond nu heeft. Daarnaast staat de snuit van de hond nu lichtelijk naar boven gericht, zie figuur 4. Vroeger mochten de oren van de boxer nog gecoupeerd worden, nu in 2017 is dit verboden in Nederland (Z.a, 2013). De Boxer hoort nu hangende oren te hebben die in rust vlak tegen de wangen aan liggen. (Toepoel, 2007)

Wanneer de twee Boxers op afbeelding 4 met elkaar vergeleken worden, zijn er (naast bovengenoemde verschillen) haast geen verschillen te zien in de bouw van de honden.

Figuur 4, De boxer toen en nu (Elegans, 2012)

Volgens de rasstandaard horen de honden bruine ogen te hebben die voor op de kop staan, echter niet te ver voor op de kop. De oren van boxers moeten hoog op de kop staan en in een punt aflopen. (Walker, 2010)

De snuit van de boxer moet zo breed en krachtig mogelijk zijn (Toepoel, 2007). De romp van de boxer moet vierkant zijn. De rug is kort, stevig, breed en gespierd (Larkin & Stockman, 2002).

3.3.2 Aandoeningen

De rashondenwijzer geeft aan dat Boxers een zeer hoog risico hebben op erfelijke aandoeningen. In tabel 6 is te zien welke gezondheidsproblemen voor kunnen komen bij Boxers en wat de ernst is van deze gezondheidsproblemen.

Volgens de Rashondenwijzer zijn er 48 erfelijke aandoeningen bekend bij de Boxer, de hond heeft 88 minpunten.

Tabel 6, Gezondheidsproblemen van de Boxer (Meggitt, z.d) & (Rashondenwijzer, 2017)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Dystocia	Moeilijke geboorte	Zeer ernstig	Slecht
Atopie	Omgevingsallergie	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Heupdysplasie	Ontwikkelstoornis van de heup	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Degeneratieve myelopathie	Aantasting van het ruggenmerg	Ernstig	Slecht
Cardiomyopathie	Uitgerekte hartspier	Ernstig	Slecht
Epilepsie	Verstoring elektrische activiteit van de hersenen	Ernstig	Matig
Aortastenose	Vernauwing van de hoofdslagader (kan resulteren in plotselinge dood)	Matig ernstig	Slecht
Hypothyroïdisme	Te weinig schildklierhormoon	Matig ernstig	Goed

3.4 Duitse Herdershond

De Duitse herdershond behoort tot rasgroep 1: de herdershonden en veedrijvers. Het land van herkomst is Duitsland. (Toepoel, 2007)

De Duitse herdershond kan voor verschillende functies gebruikt worden: reddingshond, blindengeleidehond, hulphond of als werkhond (politie, douane, leger). Naast deze functies is de hond ook inzetbaar als waakhond of als gezelschapdier. (van de Klundert, 2016)

3.4.1 De Duitse herdershond toen en nu

In figuur 5 is te zien dat de rug van de Duitse herdershond in 1915 een rechte lijn had; de rug van de hond liep niet in een schuine lijn af. Verder hadden Duitse herdershonden in 1915 ledematen die in verhouding waren met de rest van het lichaam.

Nu heeft de Duitse herdershond een schuin aflopende ruglijn (de showlijn) en de ledematen van de hond zijn korter dan zij 100 jaar geleden waren.

Figuur 5, Duitse herdershond toen en nu (Lewis, 2016)

De Duitse Herdershond komt voor in twee varianten: de “normale” lijn en de “showlijn”. De honden kunnen een kortharige vacht of een langharige vacht hebben. (van de Klundert, 2016)

Duitse herdershonden horen evenwichtig, zenuwvast en zelfverzekerd te zijn, zeker wanneer de honden gebruikt worden voor functies als hulphond of werkhond. Wanneer de honden gebruikt worden als waak-, verdedigings-, dienst- of geleidehond behoren ze moed, strijddrift en hardheid te bezitten.

De kop van de Duitse herdershond hoort wigvormig te zijn. De kop mag niet plomp zijn, maar ook niet overstrekt. De juiste verhouding tussen de bovenschedel en gezichtsbreedte is: 50% - 50%.

De rug van de honden behoort krachtig en goed gespierd te zijn. De borst van de honden is matig breed. De borstdiepte mag 45 tot 48% van de schofthoogte bedragen. De staart wordt met een lichte boog gedragen.

(Toepoel, 2007)

3.4.2 Aandoeningen

Ook de Duitse herdershond heeft een zeer hoog risico op erfelijke aandoeningen. In tabel 7 zijn de gezondheidsproblemen te zien die voor kunnen komen bij de Duitse herdershond.

Volgens de Rashondenwijzer zijn er 67 erfelijke aandoeningen bekend die voor kunnen komen bij de Duitse herdershond. Volgens de Rashondenwijzer heeft de hond 83,5 minpunten.

Tabel 7, Gezondheidsproblemen van de Duitse herdershond (Z.a, 2017) & (Rashondenwijzer, z.d)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Heupdysplasie	Ontwikkelstoornis heupgewricht	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Atopie	Omgevingsallergie	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Degeneratieve myelopathie	Aantasting van het ruggenmerg	Ernstig	Slecht
Chronische nieraandoening	Te weinig gezond nierweefsel, de nieren kunnen niet meer goed functioneren	Ernstig	Matig tot slecht
Exocriene Pancreas Insufficiëntie (EPI)	Slecht werkende alvleesklier	Ernstig	Goed tot matig
Spondylose	Vergroeiing van de tussenwervels	Matig ernstig	Slecht
Plasmacellulaire conjunctivitis	Ontsteking van het derde ooglid	Matig ernstig	Matig tot slecht

3.5 Engelse Bulldog

De Engelse bulldog behoort tot rasgroep 2: en Schnauzers, Molossers en Zwitserse Sennenhonden. De hond komt oorspronkelijk uit Engeland. (Toepoel, 2007)

3.5.1 De Engelse bulldog toen en nu

De Engelse bulldog had in 1915 al een brede lichaamsbouw, zie figuur 6; dit kwam doordat de rashonden veel gebruikt werden bij hondengevechten. Nadat de hondengevechten in 1835 afgeschaft werden, werd het uiterlijk van de Engelse bulldog aangepast. Nu, in 2017, heeft deze hond een nog bredere bouw dan het dier al had, de schedel van het dier is aangepast (zie figuur 7) en volgens de rasstandaard moet het dier “ruim in zijn vel” zitten.

Figuur 6, De Engelse bulldog toen en nu (Elegans, 2012)

Figuur 7, Verandering van de schedel van de Engelse bulldog (McAlinden, 2012)

Door de aangepaste schedel van de Engelse bulldog, zie figuur 7, hebben de honden een vlak voorhoofd. De huid van de kop hoort los en gerimpeld te zijn. De voorhoofdsbeenderen van de Engelse bulldog zijn breed, vierkant en hoog (de brede vorm van de schedel kan verschillende gezondheidsproblemen veroorzaken). De omtrek van de schedel is ongeveer gelijk aan de schouderhoogte van de bulldog. De snuit van de honden is kort en opwaarts gericht.

De rug van de bulldog heeft een lichte daling direct na de kop, vervolgens loopt de ruglijn weer hoger op tot aan de lenden. De rug is kort, breed en sterk. De borst van de Engelse bulldog is ruim en de ribben lopen ver door naar de achterzijde van het lichaam.

(Toepoel, 2007)

3.5.2 Aandoeningen

De Engelse bulldog kan last hebben van verschillende gezondheidsaandoeningen; sommige van deze gezondheidsaandoeningen kunnen veroorzaakt worden door de brede bouw van de honden of door de platte snuit van de dieren. Zie tabel 8 voor een overzicht van de gezondheidsaandoeningen

Er zijn 36 erfelijke aandoeningen bekend bij de Engelse bulldog, de hond heeft 83 minpunten.

Tabel 8, Gezondheidsaandoeningen van de Engelse bulldog (Z.a, 2016) & (Rashondenwijzer, z.d)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Dystocia	Moeilijke geboorte	Zeer ernstig	Matig
Keratoconjunctivitis sicca	Ontsteking van het hoornvlies door een gebrek aan traanvocht	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Brachycephaal obstructief syndroom	Benauwdheid door een te stompe schedel	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Elleboogdysplasie	Aandoening aan het ellebooggewricht	Ernstig	Slecht
Heupdysplasie	Ontwikkelingsstoornis heupgewricht	Ernstig	Matig tot slecht
Pulmonaal stenose	Vernauwing van de longslagader	Ernstig	Matig
Spondylose	Vergroeiing van de tussenwervels	Matig ernstig	Slecht
Huidplooidermatitis	Ontsteking van de huidplooien	Matig ernstig	Matig tot slecht
Otitis externa	Ontsteking van de uitwendige gehoorgang	Matig ernstig	Matig tot slecht

Figuur 8, Enkele honden die gebruikt zijn voor de fok van de Golden Retriever (Elliott, Z.d)

3.6 Golden Retriever

De Golden Retriever behoort tot rasgroep 8: Retrievers, Spaniëls en waterhonden. Het land van herkomst is Groot-Brittannië. (Toepoel, 2007)

3.6.1 De Golden Retriever toen en nu

Op figuur 8 is te zien hoe de Golden Retriever er vroeger uit zag. Wanneer de honden op figuur 8 vergeleken worden met de Golden Retrievers van nu, zijn er niet veel verschillen waar te nemen in het uiterlijk van de honden.

De rasstandaard van de Golden Retriever geeft aan dat de neus van de Golden Retriever bij voorkeur zwart is. De snuit is krachtig, breed en diep. De honden horen een schaargebit te hebben. De oren van de Golden Retriever moeten ongeveer op gelijke hoogte met de ogen geplaatst zijn. De oren mogen niet te groot zijn.

De rug van de Golden Retriever moet recht zijn. De borst van de honden is diep en goed gewelfd. Het onderste deel van de rug is kort, maar sterk en gespieerd. De staart van de honden is aangezet op dezelfde hoogte als de rug. De staart van de Golden

Retrievers reikt tot aan de hakken en mag geen krul hebben aan het eind van de staart. (Toepoel, 2007)

3.6.2 Aandoeningen

In de afgelopen jaren is er vraag geweest naar Golden Retrievers met een zwaardere bouw, hierdoor is er een tijd lang onverantwoord gefokt met de honden; dit heeft geleid tot verschillende gezondheidsaandoeningen die voor kunnen komen bij de Golden Retriever, zie tabel 9 voor de gezondheidsaandoeningen.

Volgens de Rashondenwijzer zijn er 47 erfelijke aandoeningen bekend bij de Golden Retriever. De hond heeft 82 minpunten.

Tabel 9, Gezondheidsaandoeningen van de Golden Retriever (Admin, 2015) & (Rashondenwijzer, 2017)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Diabetes mellitus	Suikerziekte	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Heupdysplasie	Ontwikkelstoornis van het heupgewricht	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Elleboogdysplasie	Aandoening aan het ellebooggewricht	Ernstig tot zeer ernstig	Slecht
Ichthyosis	Verdikking van de buitenste huidlaag en voetzolen	Ernstig tot zeer ernstig	Slecht
Epilepsie	Verstoring elektrische activiteit van de hersenen	Ernstig	Matig
Patellaluxatie	Dislocatie van de knieschijf	Niet ernstig	Matig
Otitis externa	Ontsteking van de uitwendige gehoorgang	Matig ernstig	Matig tot slecht
Cataract	Troebele ooglens (staar)	Matig ernstig	Matig tot slecht

3.7 Mopshond

De mopshond komt van origine uit Groot-Brittannië (hoewel dit niet helemaal te achterhalen is) en de hond behoort tot rasgroep 9: de gezelschapshonden. (Toepoel, 2007).

3.7.1 De mopshond toen en nu

Wanneer de foto's in figuur 9 met elkaar vergeleken worden is te zien dat de mopshond in 1915 langere ledematen had dan nu het geval is. Verder was de schedel van de Mopshond in 1915 minder afgeplat dan nu. Verder is de borstkas van de Mopshond in de afgelopen 100 jaar breder en dieper geworden. Wanneer er gekeken wordt naar de hond in het algemeen is te zien dat de hond in de afgelopen 100 jaar een compactere bouw heeft gekregen.

Figuur 9, De mopshond toen en nu (Elegans, 2012)

Mopshonden horen een grote en ronde kop te hebben. De snuit van de honden is kort, stomp en vierkant. De honden horen een lichte onder voorbeet te hebben. De kaak van de mopshonden is breed.

Het lichaam van mopshonden is kort en compact. De honden hebben een rechte ruglijn die niet ingezakt of bolvormig mag zijn. De borst van de honden is breed en de ribben zijn goed gewelfd. Mopshonden hebben een staart die hoog aangezet is en die met een krul op de rug gedragen wordt. De staart kan ook een dubbele krul hebben, dit heeft de voorkeur over een staart met een enkele krul. (Toepoel, 2007)

3.7.2 Aandoeningen

De mopshond kan ook last krijgen van verschillende gezondheidsproblemen. Enkele van deze gezondheidsproblemen worden veroorzaakt door de platte snuit van de hond. Andere gezondheidsproblemen hebben een andere oorzaak.

Volgens de Rashondenwijzer zijn er 19 erfelijke aandoeningen bekend bij de Mopshond. De rashond heeft 82 minpunten. Zie tabel 10 voor een overzicht van de gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij Mopshonden.

Tabel 10, Gezondheidsaandoeningen van de Mopshond (Davis, 2016) & (Rashondenwijzer, z.d)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Dystocia	Moeilijke geboorte	Zeer ernstig	Matig
Keratoconjunctivitis sicca	Ontsteking van het hoornvlies door te weinig traanvocht	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Brachycephaal obstructief syndroom	Benauwdheid door een te stompe schedel	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Degeneratieve myelopathie	Aantasting van het ruggenmerg	Ernstig	Slecht
Elleboogdysplasie	Aandoeningen aan het ellebooggewricht	Matig ernstig	Slecht
Heupdysplasie	Ontwikkelingsstoornis in het heupgewricht	Matig ernstig	Matig tot slecht
Cataract	Troebele ooglenzen (staar)	Matig ernstig	Matig tot slecht

3.8 Labrador Retriever

De Labrador Retriever is afkomstig uit Engeland en de honden behoren tot rasgroep 8: Retrievers, spaniëls en waterhonden. (Toepoel, 2007)

3.8.1 De labrador Retriever toen en nu

Aan de lichaamsbouw is bij de labrador Retrievers niet veel verschil te zien wanneer de honden op afbeelding 10 met elkaar vergeleken worden. Toch hebben labrador Retrievers vaak last van heup- en elleboogdysplasie, hebben de honden de neiging om snel gewicht aan te komen en kunnen de honden last krijgen van rug- en gewrichtsproblemen. De dieren hebben een zeer hoog risico op gezondheidsproblemen. (Rashondenwijzer, 2017)

Figuur 10, De labrador Retriever toen en nu (Mason, 1915)

Volgens de rasstandaard horen Labrador Retrievers een brede schedel met een brede neus te hebben. De snuit van de honden is krachtig en mag niet spits toelopen. De honden hebben een schaargebit.

De oren van de Labrador Retriever moeten groot en zwaar zijn; ze moeten dicht tegen de kop aanliggen. De stand van de oren is vrij ver naar achter geplaatst.

Labrador Retrievers hebben een rechte rug. De borstkas van de honden is breed en diep met goed gewelfde ribben. De staart van de honden is dik bij de aanzet en loopt vervolgens uit in een punt. De staart is middellang van lengte en is bekleed met een korte, maar dikke vacht. De staart van de honden mag niet over de rug krullen.

De vacht van de Labrador Retriever komt voor in verschillende kleurvarianten: zwart, geel en lever- of chocoladekleurig. Wanneer de honden geel zijn van kleur kan de kleur variëren van roomkleurig tot vosrood. Soms hebben Labrador Retrievers een witte vlek op de borst, deze vlek is toegestaan volgens de rasstandaard. (Toepoel, 2007)

3.8.2 Aandoeningen

De Labrador Retriever kan last krijgen van verschillende gezondheidsaandoeningen, een overzicht van de gezondheidsaandoeningen is te vinden in tabel 11.

Volgens de Rashondenwijzer zijn er 54 erfelijke aandoeningen bekend bij de Labrador Retriever, de hond heeft 80,5 minpunten.

Tabel 11, Gezondheidsproblemen van de Labrador Retriever (Leonardi, 2012) & (Rashondenwijzer, 2017)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Maag-dilatatie-volvulus	Maagdraaiing	Zeer ernstig	Matig
Elleboogdysplasie	Aandoening aan het ellebooggewricht	Ernstig tot zeer ernstig	Slecht
heupdysplasie	Ontwikkelingsstoornis in het heupgewricht	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Atopie	Omgevingsallergie	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Hemofilie	Bloederziekte, het bloed kan dan niet goed stollen	Ernstig tot zeer ernstig	Slecht
Hypertrofische osteodystrofie	De vorming van overmatig bot	Zeer ernstig	Matig
Lymfoedeem	Overmatige ophoping lymfevocht	Matig ernstig	Slecht
Cataract	Troebele ooglen (staar)	Matig ernstig	Matig tot slecht

3.9 Engelse Cocker Spaniël

De oorsprong van de Engelse cocker spaniël ligt in Groot-Brittannië. De honden behoren tot rasgroep 8: Labradors, spaniëls en waterhonden (Toepoel, 2007)

3.9.1 De Engelse cocker spaniël toen en nu

In 1915 had de Engelse cocker spaniël een iets langere snuit dan de hond nu heeft, verder is er niet veel veranderd in de bouw van de hond.

Een veel voorkomend probleem bij de Engelse cocker spaniël is een chronische oorontsteking. Dit komt doordat de rashonden lange afhangende oren hebben die ook nog eens zwaar behaard zijn, zie figuur 11. Verder kunnen de honden last krijgen van heupdysplasie en van verschillende erfelijke oogaandoeningen. (Rashondenwijzer, 2017)

Figuur 11, De Engelse cocker spaniël toen en nu (Mason, 1915)

Volgens de rasstandaard mag de schedel van de honden niet te fijn zijn maar ook niet te grof. Er is een duidelijke achterhoofdsknobbel zichtbaar achter op de kop van de honden. De snuit van de honden is vierkant met een neus met een scherp reukvermogen. De honden hebben een schaargebit, de bovetanden van de honden moeten precies over de ondertanden sluiten en recht in de kaken geplaatst zijn.

Het lichaam van de Engelse cocker spaniël is sterk en compact. De honden hebben een diepe borstkas die van voren niet te breed mag zijn maar ook niet te smal. De staart is iets onder aan de ruglijn aangezet. De staart mag nooit omhoog gedragen worden. De staart is licht gebogen en is van middellange lengte.

Engelse cocker spaniëls komen in verschillende kleurvarianten voor: eenkleurig in de kleuren rood, zwart, lever, black and tan en lever and tan, en meerkleurig in de kleuren zwartbont, blauwschimmel, roodbont, roodschimmel, leverbont, leverschimmel en dan komen de kleuren ook nog voor met tan-aftelingen.

(Toepoel, 2007)

3.9.2 Aandoeningen

De gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij de Engelse cocker spaniël zijn te vinden in tabel 12.

Volgens de Rashondenwijzer zijn er 29 aandoeningen bekend bij de Engelse cocker spaniël. De honden hebben 70 minpunten.

Tabel 12, Gezondheidsaandoeningen van de Engelse cocker spaniël (Welton, English cocker spaniel Health care & Feeding, 2000) & (Rashondenwijzer, 2017)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Glaucoom	Groene staar, verhoogde oogboldruk	Zeer ernstig	Slecht
Adult onset neuropathy	Zenuwziekte op volwassen leeftijd	Ernstig tot zeer ernstig	Slecht
Keratoconjunctivitis sicca	Ontsteking van het hoornvlies door gebrek aan traanvocht	ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Heupdysplasie	Ontwikkelstoornis van het heupgewricht	Ernstig	Matig tot slecht
Palletaluxatie	Dislocatie van de knieschijf	Ernstig	Matig
Cherry eye	Opgezwollen derde ooglid	Matig ernstig	Goed
Cataract	Troebele ooglens (staar)	Matig ernstig	Matig tot slecht
Huidploidermatitis	Ontsteking van de huidplooien	Matig ernstig	Matig tot slecht

3.10 Berner Sennenhond

De Berner Sennenhond komt oorspronkelijk uit Zwitserland. De honden behoren tot rasgroep 2: Pinschers en Schnauzers, Molossers en Zwitserse Sennenhonden (Toepoel, 2007).

3.10.1 De Berner Sennenhond toen en nu

Berner Sennenhonden hebben vaak last van heup- en elleboogdysplasie, ook andere gewrichtsproblemen kunnen optreden. Daarnaast ontwikkelen de honden vaak tumoren (kanker), soms ook al op jonge leeftijd. Verder is ook het risico op aandoeningen aan het zenuwstelsel vele malen groter dan bij andere hondenrassen. De rashonden hebben een zeer hoog risico op erfelijke aandoeningen, die zich op jonge leeftijd al voor kunnen doen. (Rashondenwijzer, 2017)

De rasstandaard van de Berner Sennen geeft aan dat de kop van de hond krachtig moet zijn en niet te zwaar voor het lichaam. De neus van de honden moet zwart zijn. De snuit is krachtig en middellang. De neusbrug van de honden is recht.

De honden hebben een schaargebit maar een tanggebit is ook toegestaan.

De oren van de Berner Sennenhond zijn driehoekig en licht afgerond. De aanzet van de oren is hoog op de kop. De oren van de honden zijn middelgroot en in rust liggen de oren vlak tegen de kop aan. Het lichaam van de Berner Sennen is krachtig en compact. De rug van de honden is recht en horizontaal. De honden hebben een brede en diepe borstkas die tot aan de ellebogen reikt. De staart van de Berner Sennenhond is dichtbehaard. De staart moet minimaal tot het spronggewricht van de honden reiken. In rust hangt de staart naar beneden, wanneer de staart in beweging is hangt deze op rughoogte of iets daarboven.

De vacht van de honden is diepzwart. Op de wangen, boven de ogen, aan alle vier de poten en op de borst hebben de honden een diepe, bruinrode kleur. Verder hebben de honden nog witte aftekeningen op de volgende plekken:

- Een doorlopende witte hals- en borstaftekening die matig breed is,
- Witte poten en een witte staartpunt,
- Een zuivere, symmetrische witte kopaftekening. De witte vlek mag niet tot aan de bruine aftekening boven de ogen reiken.

(Toepoel, 2007)

3.10.2 Aandoeningen

Berner Sennenhonden kunnen last krijgen van verschillende gezondheidsproblemen, vaak treden deze gezondheidsproblemen al op wanneer de honden nog jong zijn. In tabel 13 is een overzicht te vinden van een aantal gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij de Berner Sennenhond.

Volgens de Rashondenwijzer zijn er 23 erfelijke aandoeningen bekend bij de Berner Sennenhond, de hond heeft 54,5 minpunten.

Tabel 13, Gezondheidsproblemen van de Berner Sennenhond (Welton, 2000) & (Rashondenwijzer, 2017)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Histiocytair sarcoom	Kanker van specifieke afweercellen	Ernstig tot zeer ernstig	Matig
Elleboogdysplasie	Aandoening aan het ellebooggewricht	Ernstig tot zeer ernstig	Slecht
Heupdysplasie	Ontwikkelingsstoornis van het heupgewricht	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Degeneratieve myelopathie	Aantasting van het ruggenmerg	Ernstig	Slecht
Epilepsie	Verstoring elektrische activiteit van de hersenen	Ernstig	Matig
Patellaluxatie	Dislocatie van de knieschijf	Ernstig	Matig
Pyometra	Baarmoederontsteking	Matig ernstig	Goed tot matig

3.11 Dashond (Teckel)

De Dashond komt uit Duitsland en behoort tot rasgroep 4: Dashonden (Teckels) (Toepoel, 2007).

3.11.1 De Teckel toen en nu

In 1915 hadden teckels nog een nek en ledematen die in verhoudingen waren met de rest van het lichaam, zie figuur 12. Nu “steekt de borst van de honden uit” naar voren en de ledematen zijn niet meer in proportie met de rest van het lichaam. Verder is de rug van de honden nog verder uitgerekt dan in 1915 het geval was.

Figuur 12, De Teckel toen en nu (Elegans, 2012)

De kop van de Dashond is, van de zijkant gezien, langgerekt. De voorsnuit is lang en moet voldoende sterk en breed zijn. De honden hebben een schaargebit.

De oren van de Dashond hebben een hoge aanzet. De oren zijn lang en lopen rond af.

De rug van de Dashond is sterk en goed gespierd. De borstkas van de honden heeft van voren gezien een ovale vorm. De staart van de Dashond is niet te hoog aangezet en wordt in het verlengde van de ruglijn gedragen. Een lichte kromming in het uiteinde van de staart is toegestaan.
(Toepoel, 2007)

3.11.2 Aandoeningen

De dashond komt voor in drie verschillende typen (korthaar, langhaar en ruwhaar), alle drie de typen rashonden kennen echter dezelfde gezondheidsproblemen. In tabel 14 is een overzicht te vinden van een aantal aandoeningen die voor kunnen komen bij de Teckel.

Volgens de Rashondenwijzer zijn er 43 erfelijke aandoeningen bekend bij de Teckel. De Teckel heeft 50 minpunten (vastgesteld aan de hand van het aantal aandoeningen die de Teckel kan krijgen en de minpunten die hierbij horen).

Tabel 14, Gezondheidsproblemen van de Teckel (Welton, 2000) & (Rashondenwijzer, z.d)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Portosystemische shunt	Afwijking bloedstroom van de lever	Zeer ernstig	Slecht
Chondrodysplasie	Kortbenigheid door een kraakbeenafwijking	Zeer ernstig	Matig tot slecht
Hernia nucleï pulposi	Uitpuiling van de tussenwervelschijf	Ernstig tot zeer ernstig	Matig
Keratoconjunctivitis sicca	Ontsteking van het hoornvlies door gebrek aan traanvocht	Ernstig tot zeer ernstig	Matig tot slecht
Intervertebrale discusdegeneratie	Aandoening aan de tussenwervelschijven	Ernstig	Matig
Heupdysplasie	Aandoening aan het heupgewricht	Matig ernstig	Matig tot slecht
Collageendysplasie	Misvorming van bindweefsel	Matig ernstig	Slecht

3.12 Chihuahua

De chihuahua behoort tot rasgroep 9: Gezelschapshonden. De hond komt van origine uit Mexico (Toepoel, 2007).

3.12.1 De chihuahua toen en nu

In 1915 hadden chihuahuas nog een schedel die groot genoeg was voor de hersenen. Nu hebben de dieren echter een te kleine schedel waardoor de dieren vaak last hebben van hoofdpijn. Ook de bek van chihuahuas is te klein, dit resulteert in honden met gebitsafwijkingen. Deze rashonden hebben een zeer hoog risico op erfelijke aandoeningen. Verder is het zo dat veel van bovengenoemde aandoeningen gepaard gaan met bepaalde kenmerken van de rasstandaard. Zie figuur 13 voor het verschil in uiterlijk van de chihuahua uit 1915 en de chihuahua van nu.
(Rashondenwijzer, 2017)

Figuur 13, De chihuahua toen en nu (Mason, 1915)

Volgens de rasstandaard van de Chihuahua moet de schedel van de hond appelvormig zijn. De snuit van de chihuahua is kort. Elke kleur neus is toegestaan bij de chihuahua, van zwart tot leverkleurig. De oren van de chihuahua zijn groot. De oren zijn breed bij de aanzet en lopen geleidelijk aan af in een “afgeronde” punt.

Het lichaam van de chihuahua is compact en goed gebouwd. De ruglijn van de hond is recht. Verder is de rug kort en stevig. De staart van de honden is hoog aangezet. De aanzet van de staart is breed en deze loopt geleidelijk aan af in een punt.

3.12.2 Aandoeningen

De Chihuahua is een rashond met een overdreven kleine bouw, door deze kleine bouw kan de hond last krijgen van verschillende gezondheidsproblemen. De Chihuahua kan ook last krijgen van gezondheidsproblemen die een andere oorzaak hebben. In tabel 15 is een overzicht te vinden van de gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij de Chihuahua.

De Rashondenwijzer geeft aan dat er 28 erfelijke aandoeningen bekend zijn bij de Chihuahua. De Chihuahua heeft 56 minpunten.

Tabel 15, Gezondheidsproblemen van de Chihuahua (Welton, 2000) & (Rashondenwijzer, 2017)

Aandoeningen	Wat is het	Ernst	Behandelbaarheid
Syringomyelie	Holtevorming in het ruggenmerg, te klein achterhoofdsgat	Zeer ernstig	Matig tot slecht
Dystocia	Moeilijke geboorte	Zeer ernstig	Matig
Necrotiserende meningo-encephalitis	Hersenvliesontsteking met afstervende cellen	Zeer ernstig	Slecht
Hydrocephalus	Waterhoofd	Ernstig	Slecht
Epilepsie	Verstoring elektrische activiteit van de hersenen	Ernstig	Matig
Open fontanel	Niet geheel gesloten schedeldak	Matig ernstig	Slecht
Cataract	Troebele ooglenzen (staar)	Matig ernstig	Matig tot slecht
Hypoglycemie	Te laag suikergehalte in het bloed	Matig ernstig	Goed tot matig

Hoofdstuk 4. Beweegredenen (toekomstige) hondeneigenaren

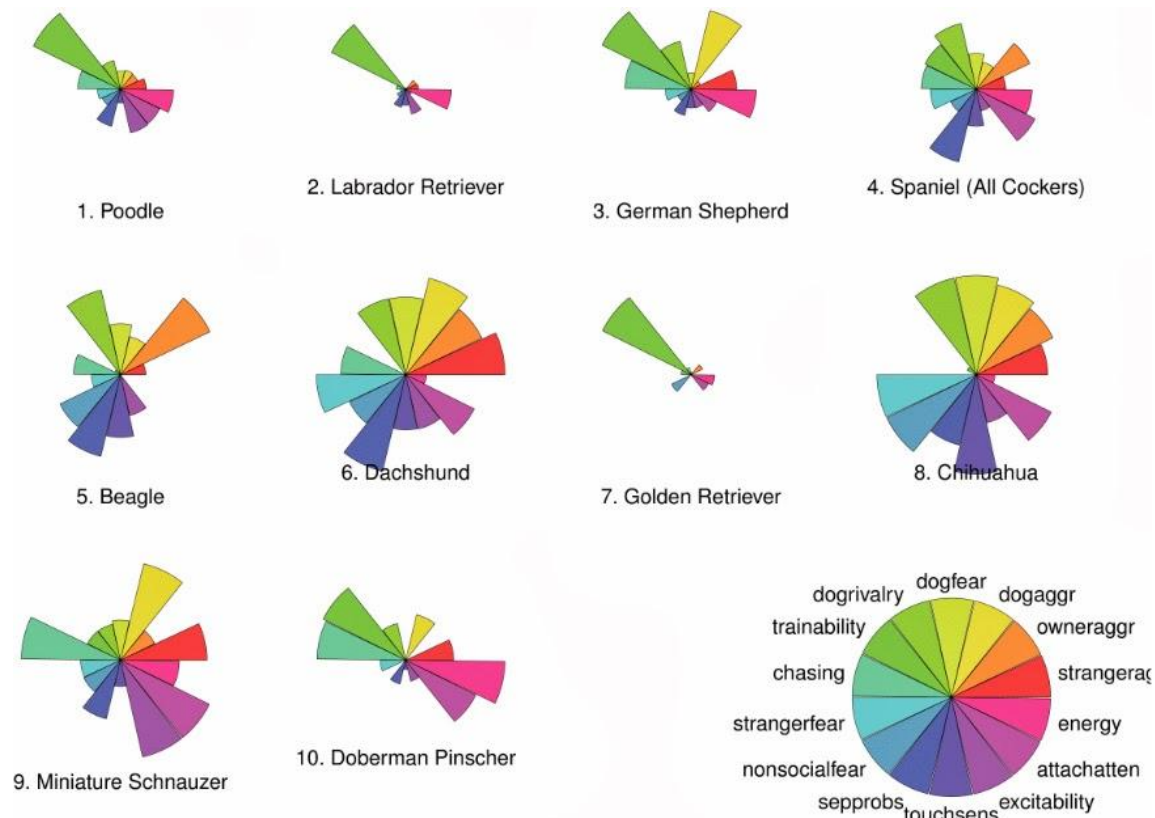
Hondeneigenaren hebben voor een bepaalde rashond gekozen met een reden. Sommigen kiezen voor een bepaalde rashond vanwege het karakter, anderen kiezen juist voor een hond vanwege het uiterlijk.

In dit hoofdstuk komen de beweegredenen van hondeneigenaren naar voren die de keuze in een rashond bepalen.

Sommige rashonden zijn altijd populairder geweest dan andere rashonden. Terwijl andere rashonden voor een bepaalde tijd populair zijn, maar hierna zwakt de populariteit weer af. Stefano Ghirlanda et al hebben in 2013 een onderzoek uitgevoerd om te onderzoeken waardoor sommige rashonden zeer populair zijn en anderen juist niet. In het onderzoek zijn een paar honden gebruikt die ook tot de meest populaire en meest zieke honden van Nederland behoren.

Tijdens het onderzoek zijn verschillende rashonden getest op bepaalde karaktereigenschappen en aspecten. Zo is in afbeelding 14 te zien dat een aantal rashonden hoog scoren in de mate van trainbaarheid: de Poedel, Labrador Retriever, Duitse herder, Golden Retriever en de Doberman Pinscher. De Chihuahua, Teckel en de miniatuur Schnauzer scoren laag op trainbaarheid. De Chihuahua scoort niet alleen laag voor trainbaarheid, daarentegen scoort de hond hoog op een aantal gedragsproblemen (angst voor honden, rivaliteit met andere honden en angst voor vreemden). De teckel scoort ook hoog op een aantal gedragsproblemen (agressiviteit naar vreemden, agressiviteit naar andere honden en verlatingsangst). Ondanks deze problemen die voor kunnen komen bij de rashonden zijn zowel de Chihuahua als de Teckel een van de populairste rashonden van Nederland. Hieruit blijkt dat er ook andere aspecten zijn die de keuze in een rashond beïnvloeden. Sommige hondeneigenaren baseren de keus in een rashond op de levensverwachting van de hond terwijl andere eigenaren de keuze baseren op het aantal gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij de rashond.

(Todd, Why are some breeds of dog more populair than others?, 2013)

Figuur 14, Aspecten die de keuze in een bepaalde rashond beïnvloeden (Todd, Why are some breeds of dog more populair than others?, 2013)

Ondanks het feit dat sommige honden last kunnen krijgen van gedragsproblemen behoren deze honden toch tot de meest populaire hondenrassen. Zo komt het vaak voor dat hondenrassen die gedragsproblemen kunnen hebben juist populairder zijn dan hondenrassen die geen gedragsproblemen hebben. Daarnaast zijn honden die verschillende gezondheidsproblemen kunnen hebben vaak ook populairder dan honden die weinig tot geen gezondheidsproblemen hebben. (Todd, Why do people choose certain dogs?, 2016)

Een onderzoek in Denemarken heeft aangetoond dat de populariteit van honden met gezondheidsproblemen door een extreem uiterlijk of door erfelijkheidsproblemen niet is afgenomen. In het onderzoek is een enquête afgenomen onder eigenaren van Franse bulldogs, Chihuahuas, Cavalier King Charles spaniëls en Cairn terriërs. Drie van deze vier rashonden behoren in Nederland tot de tien meest zieke honden.

Uit de enquête is ook onderzoek gedaan naar de planning voor de aanschaf van de rashond. Hieruit is gebleken dat eigenaren van Chihuahuas vaak weinig hadden gedaan aan “plannen” voordat zij de hond hadden aangeschaft. Daarnaast was de keuze in een Chihuahua “toeval”. De meeste Chihuahua eigenaren hebben informatie verkregen via vrienden/ collega’s of familie. Tot slot gaven de Chihuahua eigenaren ook aan dat zij significant (0,24) minder geneigd waren om informatie over de rashond te verkrijgen via boeken en/ of fokkers. Zie tabel 16 voor informatie over de planning die vooraf gaat aan de aanschaf van de rashonden.

Verder is uit het onderzoek gebleken dat eigenaren van een Cavalier King Charles spaniël voornamelijk informatie hebben verkregen via vrienden/ collega’s of familie, of zij hebben eerder een Cavalier King Charles spaniël gehad. De meeste informatie verkregen de eigenaren van deze rashonden echter via boeken en professioneel advies (0,57).

De eigenaren van Franse bulldogs hebben daarentegen wel veel advies verkregen via boeken en professioneel advies (0,48).

Verder is uit het onderzoek gebleken dat hondeneigenaren verschillende beweegredenen hebben om voor een bepaalde rashond te kiezen, zie tabel 17. In de tabel is te zien dat relatief veel eigenaren kiezen voor een bepaalde rashond vanwege het kenmerkende uiterlijk van de hond. Bij alle drie de hondenrassen geldt dat de meeste eigenaren voor de hond gekozen hebben vanwege het karakter. Het kleinste aantal hondeneigenaren koos voor een bepaalde rashond vanwege het gemak, in tabel 17 is te zien dat de score voor gemak bij alle drie de rashonden het laagst is.

Uit dit onderzoek is tot slot gebleken dat eigenaren met een Cavalier King Charles spaniël en een Chihuahua de volgende keer weer zouden kiezen voor dezelfde rashonden, ondanks de gezondheid- en gedragsproblemen die voor kunnen komen bij de honden.

(Sandøe, et al., 2017)

Tabel 16, Gegevens over de aanschaf van een rashond (Sandøe, et al., 2017)

	Cavalier King Charles spaniël	Chihuahua	Franse bulldog	Significantie/ P- waarde* Chi ² test
Planning				
“De keuze in de rashond was toeval”	6,4%	11,9%	3,8%	<0,05
“Er was geen planning vooraf”	12,3%	28,0%	15,1%	<0,01
Kennis over de rashond				
“Meest d.m.v. boeken/ professioneel advies”	0,57	0,24	0,48	<0,001
“Vrienden/ collega’s/ familie raadde het ras aan”	20,0%	13,3%	11,9%	0,202
“Ik heb deze hond eerder gehad”	20,9%	11,9%	13,0%	<0,001

*Wanneer een P-waarde onder de 0,50 is, is het bewezen dat er een significant verschil is. Is de P-waarde hoger dan 0,50 dan is er niet bewezen dat er een significant verschil is.

Tabel 17, Beweegredenen van eigenaren om voor een bepaalde rashond te kiezen (Sandøe, et al., 2017)

	Cavalier King Charles spaniël	Chihuahua	Franse bulldog	Significantie/ P- waarde* Chi ² -test
Kenmerkende uiterlijk van de hond	4,16	3,84	4,02	<0,01
Ras eigenschappen	4,00	3,41	3,88	<0,001
Gemak	2,59	2,62	2,39	0,331
Karakter van de hond	4,44	3,89	4,37	<0,001

*Wanneer een P-waarde onder de 0,50 is, is het bewezen dat er een significant verschil is. Is de P-waarde hoger dan 0,50 dan is er niet bewezen dat er een significant verschil is.

In het onderzoek hebben Sandøe et al uiterlijke kenmerken van de rashonden verder uitgesplitst, zo konden de onderzoekers meer inzicht krijgen in de motivatie van de hondeneigenaren. In tabel 18 zijn de resultaten weergegeven.

In de tabel is gebruik gemaakt van factor loadings. Een factor loading kan vergeleken worden met een correlatie coëfficiënt, hoe dichter de factor loading bij -1 of +1 ligt, hoe groter het effect van de factor is. Zo is te zien dat bij de factor “onderscheidend uiterlijk” de gezichtsuitdrukking van de hond (0,884) en het algemene uiterlijk van de hond (0,857) de grootste invloed hadden op de motivatie van de hondeneigenaren. De hond was anders/ uniek (0,608) en de kleur van de hond (0,698) hadden de minste invloed op de keuze van de hondeneigenaren.

Wanneer er gekeken wordt naar raskenmerken, blijkt dat de karakteristieken van de hond/ het gedrag van de hond (0,821) de grootste invloed had op de keuze van de hondeneigenaren. De gezondheid van de hond (-0,749) had de minste invloed op de keuze in een rashond.

Tot slot blijkt dat de prijs van een hond (0,853) de grootste invloed had op de keuze in een rashond, het gemak om de rashond te kunnen vinden/ kopen (0,795) had een minder groot effect op de keuze in een rashond.

Tabel 18, Factoren die de motivatie van hondeneigenaren beïnvloeden (Sandøe, et al., 2017)

Tot welke mate hebben de volgende factoren de keuze in uw rashond beïnvloed	Onderscheidend uiterlijk	Ras kenmerken	Gemak
De gezichtsuitdrukking van de hond	0,884		
Het algemene uiterlijk van de hond	0,857		
De hond was anders/ uniek	0,608		
De kleur van de hond	0,698		
Het hondenras		-0,750	
De karakteristieken/ gedrag van de hond		-0,821	
De gezondheid van de hond		-0,749	
Het was makkelijk deze rashond te vinden			0,795
De hond was een koopje (prijs)			0,853

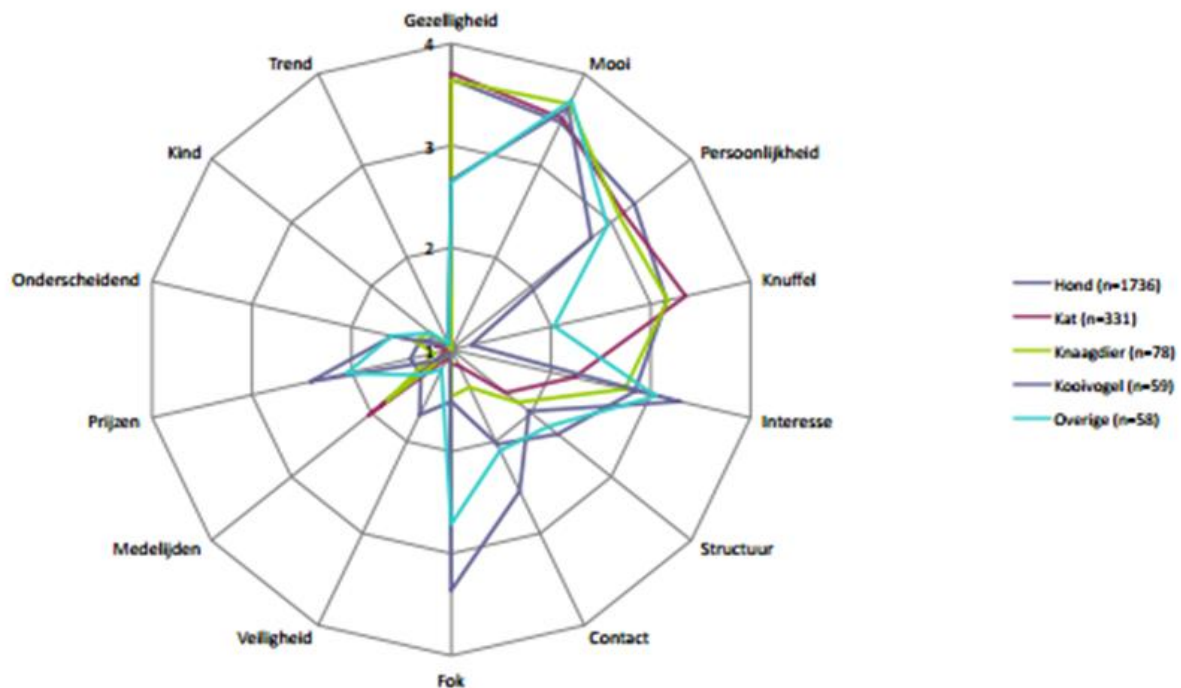
Een ander onderzoek, uitgevoerd door Dr. Zazie Todd toont aan dat eigenaren voor een bepaald hondenras kiezen of hebben gekozen omdat emoties hierbij een grote rol spelen. Dr. Zazie Todd geeft aan dat hondeneigenaren die een hond hebben met gezondheidsproblemen vaak een hechtere band hebben met de hond dan hondeneigenaren die een gezonde hond hebben.

Daarnaast speelt ook het uiterlijk van de hond een belangrijke rol in het maken van een keuze. Zo zouden uiterlijke eigenschappen van een hond, die lijken op die van een baby, ouderlijk gedrag oproepen bij de eigenaar. Het uiterlijk van rashonden is hierdoor gerelateerd aan de mate waaraan een eigenaar gehecht is aan zijn of haar hond.

(Todd, Irresistible: Emotions affect choice of breed despite welfare issues, 2017)

Op afbeelding 15 is te zien wat de motivatie van verschillende diereigenaren is om een bepaald dier aan te schaffen. De belangrijkste redenen voor hondeneigenaren om een hond te kiezen zijn: voor de gezelligheid, omdat de rashond mooi is, het karakter van de hond (persoonlijkheid), om te aaien of om mee te knuffelen (knuffel) en/of omdat de eigenaar geïnteresseerd is in de rashond (interesse). Slechts enkele eigenaren hebben aangegeven de hond te hebben gekozen voor de veiligheid, uit medelijden, vanwege de prijs, om onderscheidend te zijn of voor een kind (een hond aanschaffen voor het kind). Geen enkele eigenaar heeft aangegeven voor een rashond gekozen te hebben omdat het een trend is.

(Pompe, Hopster, & van Dieren, 2013)

Figuur 15, Bewegredenen aanschaf van dieren (Pompe, Hopster, & van Dieren, 2013)

4.1 Enquête

Via de website www.enquetesmaken.nl is er een enquête verspreid. De enquête is verspreid via social media (Facebook), via fokkers (die de link hebben doorgestuurd naar kopers) en via de schoolmail van de Aeres Hogeschool. De enquête heeft een maand online gestaan en is ingevuld door 177 hondeneigenaren. De meeste van deze respondenten hebben de enquête volledig ingevuld, een aantal respondenten hebben de enquête echter niet volledig ingevuld; wanneer de antwoorden van de respondenten die de enquête niet volledig ingevuld hebben wel van belang waren, zijn de antwoorden meegenomen in de uitwerking van de enquête.

De enquête bestond uit zes vragen:

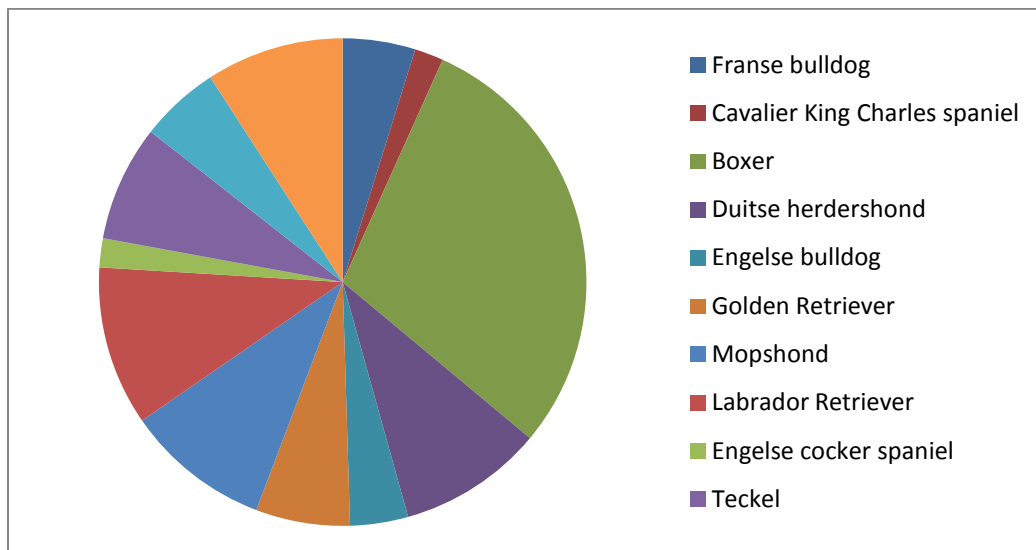
1. Welke rashond(en) heeft u, of heeft u gehad?
2. Heeft uw rashond een stamboom (graag uw motivatie weergeven)?
3. Op welke manieren heeft u informatie verkregen over het hondenras?
4. Vindt u dat u zich voldoende verdiept heeft in het hondenras voordat u de hond heeft aangeschaft?
5. Wat is voor u de belangrijkste reden geweest om voor deze rashond te kiezen?
6. Bent u op de hoogte van eventuele aandoeningen die voor kunnen komen bij uw rashond?

Het kan bij de resultaten van de enquête zijn dat het aantal antwoorden niet overeenkomt met het aantal respondenten, dit komt doordat sommige respondenten meerdere antwoorden ingevuld hebben bij een vraag.

In deze paragraaf zullen alle antwoorden van de enquête besproken worden. Een uitgebreide uitwerking van de gegevens van de enquête is te vinden in bijlage 3.

4.1.1 Welke rashond(en) heeft u, of heeft u gehad?

Deze vraag is door 177 respondenten ingevuld. In afbeelding 16 is te zien welke rashonden de respondenten hadden.

Figuur 16, Welke rashond heeft de respondent?

Op de afbeelding is te zien dat de meeste respondenten een Boxer hadden (34,5%), hierop volgt de Labrador Retriever (12,4%). De Duitse herdershond (11,3%), Mopshond (11,3%) en de Berner Sennenhond (10,7) kwamen relatief gezien ook veel voor in de enquête.

De Cavalier King Charles spaniël en de Engelse cocker spaniël kwamen het minst voor onder de respondenten (beide rashonden: 2,3%). Ook de Engelse en Franse bulldog kwamen niet veel voor onder de respondenten (4,5% en 5,6%).

4.1.2 Heeft uw rashond een stamboom (graag uw motivatie weergeven)?

Deze vraag is ingevuld door 142 respondenten. Sommige van de respondenten hebben geen motivatie weergegeven of een motivatie die geen betrekking had op de vraag, deze antwoorden zijn samengevat onder *overig*.

103 hondeneigenaren kozen voor een rashond met stamboom, 45 hondeneigenaren kozen voor een rashond zonder stamboom (look-a-like).

In afbeelding 17 is te zien waarom hondeneigenaren hebben gekozen voor een rashond met of zonder stamboom, in bijlage 3 is de motivatie per rashond te vinden.

Drie redenen om voor een rashond met stamboom te kiezen kwamen duidelijk naar voren bij de enquête:

1. Gezondheid (26)
2. Verantwoord fokken (15)
3. Raszuiver (8)

De meeste respondenten kozen voor een rashond met stamboom zodat er meer garantie was op een goede gezondheid van de hond. Uiteraard betekent het niet dat een hond helemaal geen

gezondheidsproblemen kan krijgen wanneer het dier een stamboom heeft, maar de kans op gezondheidsproblemen is vaak wel kleiner.

Na de gezondheid kiezen mensen voor honden met stamboom zodat er meer zekerheid is dat de fokker verantwoord fokt met de honden. Wanneer een hond een stamboom heeft, wordt er vaak een DNA test uitgevoerd en de ouderhonden, die gebruikt worden om mee te fokken, worden gecontroleerd op erfelijke aandoeningen en op andere gezondheidsproblemen. Honden die ziek zijn worden niet gebruikt voor de fok.

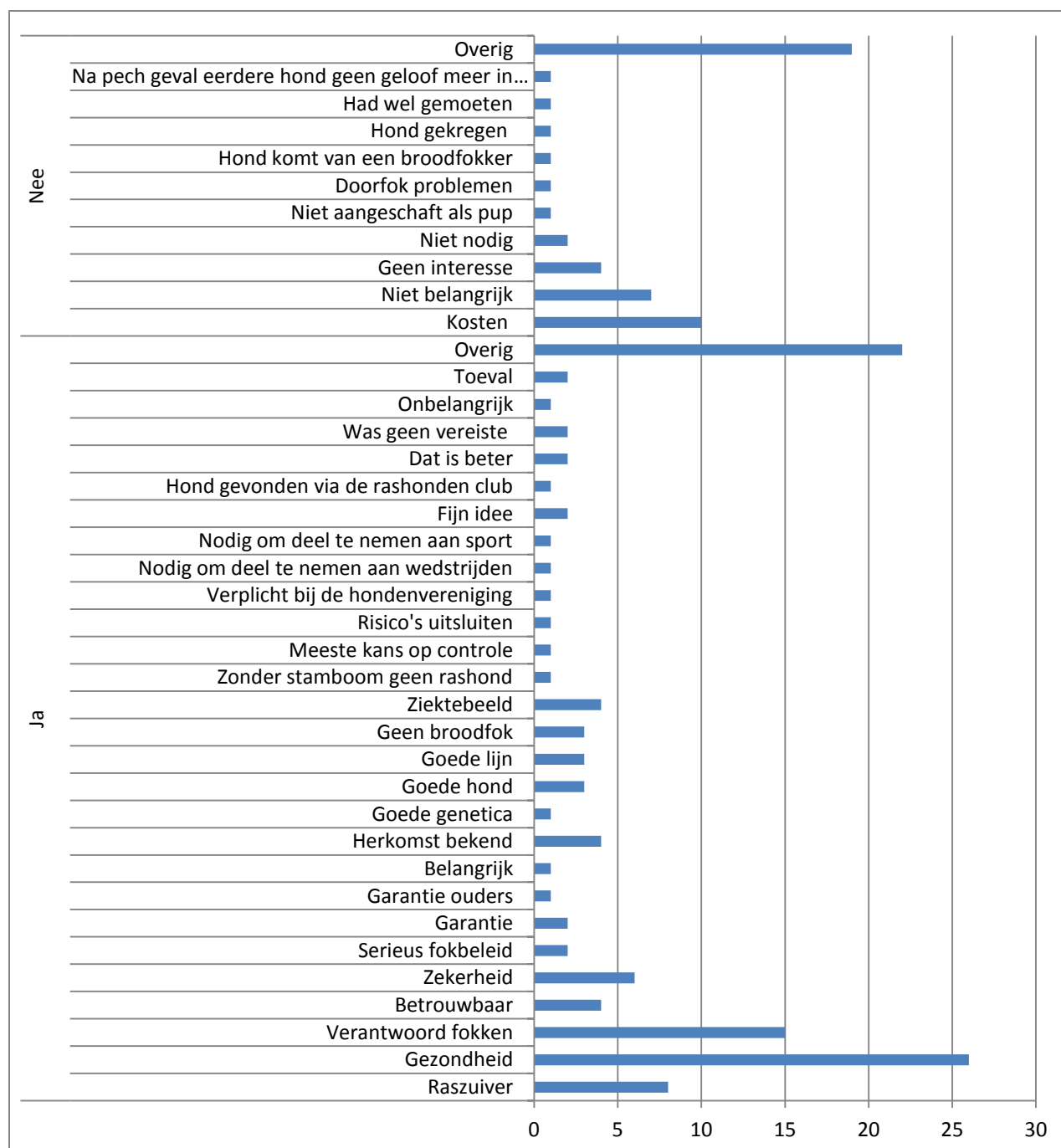
Op de derde plaats staat raszuiver. Wanneer men een hond koopt met stamboom kan men de herkomst van de honden achterhalen en kan raszuiverheid vastgesteld worden (of misschien niet).

Na gezondheid, verantwoord fokken en raszuiver zijn ook zekerheid, ziektebeeld en betrouwbaarheid van belang.

Sommige respondenten gaven aan voor een rashond met stamboom te kiezen omdat dit een fijn idee is of omdat dit een goed gevoel geeft.

De respondenten die kozen voor een hond zonder stamboom hadden hiervoor verschillende redenen. Hierbij stonden kosten (10), niet belangrijk (7) en geen interesse (4) op de eerste drie plekken. Sommige respondenten gaven ook aan dat zij het niet nodig vonden om een hond aan te schaffen met stamboom; dit kon zijn omdat zij niet willen gaan fokken met het dier of omdat zij geen deel willen nemen aan rashondenwedstrijden.

Één respondent gaf aan een hond te hebben zonder stamboom terwijl dit wel had gemoeten. Na een DNA test bleek de onderzochte hond niet goed te scoren op alle vlakken, hierdoor was het geen stamboom hond meer.

Figuur 17, Totaal aantal rashonden met of zonder stamboom (plus motivatie)

4.1.3 Op welke manieren heeft u informatie verkregen over het hondenras?

De derde vraag in de enquête was "op welke manieren heeft u informatie verkregen over het hondenras?" Deze vraag is ingevuld door 132 respondenten.

Op afbeelding 18 is te zien welke middelen de respondenten gebruikt hebben om informatie te verkrijgen over het hondenras. Er zijn in de enquête meerdere middelen genoemd, in de afbeelding zijn alleen de meest genoemde middelen weergegeven.

De drie middelen die het meest gebruikt zijn, zijn:

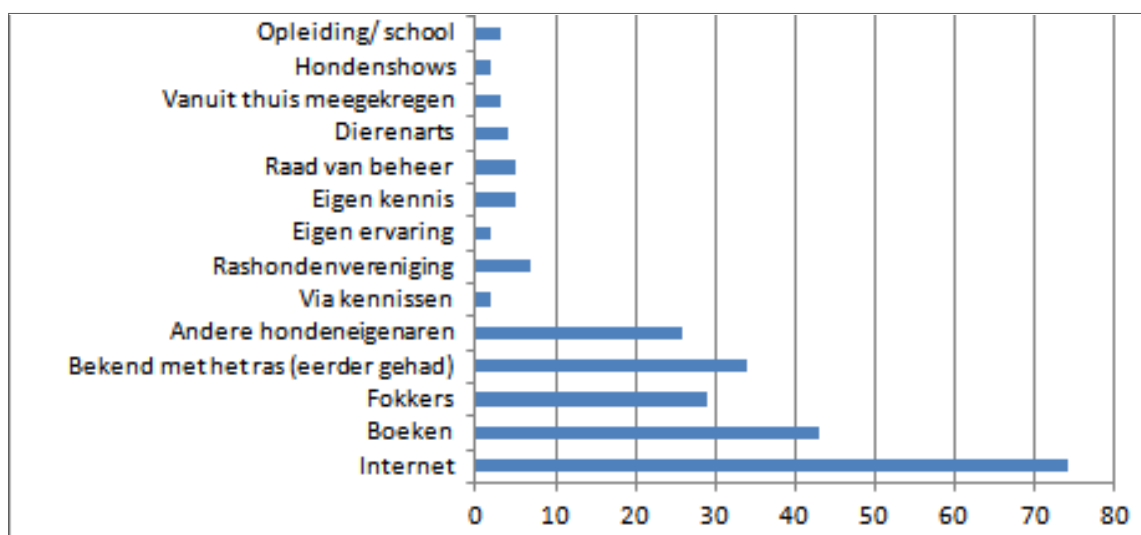
1. Internet (74)
2. Boeken (43)
3. Bekend met het ras (34)

Internet is het meest gebruikte en het meest toegankelijke middel om informatie te verkrijgen over de rashonden. Hierop volgt het lezen van boeken. Op plaats drie staat “bekend met het ras”, veel respondenten hebben aangegeven informatie te hebben verkregen over de rashond omdat zij de rashond al eerder hebben gehad.

Naast bovenstaande middelen hebben respondenten ook aangegeven informatie te verkrijgen via de fokkers (29) en via andere hondeneigenaren (26).

In de tabel is te zien dat de respondenten diverse middelen hebben gebruikt om informatie te verkrijgen over het ras. Enkele middelen die gebruikt zijn, maar die relatief gezien niet vaak genoemd zijn, zijn: rashondenverenigingen (7), Raad van Beheer (5) en de dierenarts (4). Hieruit blijkt dat respondenten naar informatie vragen bij personen waarbij zij ervan uit gaan dat zij verstand hebben van de rashonden. Sommige respondenten hebben ook aangegeven via rashondenverenigingen informatie te verkrijgen om er meer zeker van te kunnen zijn dat de rashond op een verantwoorde wijze gefokt wordt.

Tot slot hebben sommige respondenten aangegeven informatie te verkrijgen/ hebben over een rashond via eigen kennis of eigen ervaring. Deze antwoorden zouden opgeteld kunnen worden bij “bekend met het ras (eerder gehad)”, het is alleen niet zeker of deze respondenten de rashond eerder hebben gehad of dat zij informatie hebben verkregen via bijvoorbeeld kennissen.

Figuur 18, Welke middelen gebruiken eigenaren om informatie te verkrijgen over de hond

Het percentage respondenten dat informatie verkregen heeft per internet is te vinden in tabel 19. In bijlage 3 zijn de gegevens te vinden die gebruikt zijn voor de uitwerking van de tabel.

Wanneer er naar tabel 19 gekeken wordt, valt het op dat de percentages van eigenaren die informatie hebben gekregen via internet ongeveer gelijk zijn aan elkaar. De meeste percentages liggen tussen de 30 en 42 procent. Er zijn enkele rashonden waarbij het percentage lager is dan 30 procent, dit is bij de Boxer, de Golden Retriever en de Labrador Retriever. Tot slot is er bij de Cavalier King Charles spaniël geen enkele respondent geweest die informatie heeft verkregen via internet. Wanneer er naar de percentages gekeken wordt in de kolom “boeken” is er meer variatie waarneembaar in de percentages. Het percentage bij de Cavalier King Charles spaniël is het hoogst met 33 procent, hierop volgt de Franse bulldog met 27 procent en hierop volgen de Golden Retriever en de Mopshond met 25 procent. Bij de Duitse herdershond heeft acht procent van de respondenten aangegeven informatie te hebben verkregen via het lezen van boeken. Bij de Engelse cocker spaniël is er geen aantal ingevuld voor het percentage respondenten dat informatie heeft verkregen via boeken.

Tot slot kan er nog gekeken worden naar de percentages die weergegeven zijn bij de fokkers. Ook in deze kolom is vrij veel variatie waar te nemen. Zo is het laagste percentage zeven procent (bij de

Berner Sennenhond en de Labrador Retriever) en het hoogste percentage is eenentwintig procent bij de Chihuahua. De overige percentages zitten tussen de zeven en de eenentwintig procent in.

Tabel 19, Percentage hondeneigenaren dat informatie heeft verkregen via internet, boeken en fokker

Rashond	Percentage (%) Internet	Percentage (%) Boeken	Percentage (%) Fokkers
Franse bulldog	36	27	18
Cavalier King Charles spaniël	_*	33	_*
Boxer	26	13	13
Duitse herdershond	30	8	8
Engelse bulldog	40	20	20
Golden Retriever	25	25	13
Mopshond	42	25	8
Labrador Retriever	20	20	7
Engelse cocker spaniël	33	_*	_*
Teckel	32	21	16
Chihuahua	36	21	21
Berner Sennenhond	32	14	7

*Bij deze respondenten hebben de rashonden geen antwoord ingevuld

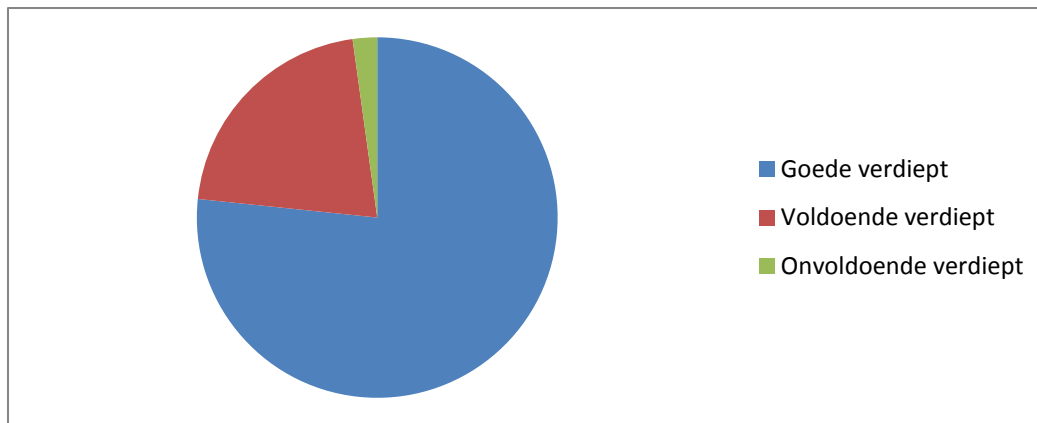
4.1.4 Vindt u dat u zich voldoende heeft verdiept in de rashond voordat u de hond heeft aangeschaft?

Deze vraag is ingevuld door 137 respondenten. In figuur 19 is een cirkeldiagram weergegeven, in het cirkeldiagram is te zien hoeveel respondenten vinden dat zij zich goed, voldoende of onvoldoende hebben verdiept in het hondenras voor de aanschaf.

76,64 % van de respondenten heeft aangegeven dat zij vinden dat zij zich voldoende hebben verdiept in het hondenras.

21,17% heeft aangegeven zich voldoende te hebben verdiept in het hondenras. Deze respondenten hebben zich wel verdiept in het hondenras, maar het had beter gekund. De respondenten hadden op meerdere manieren informatie op kunnen zoeken over de rashond.

Slechts 2,19% van de respondenten heeft aangegeven zich onvoldoende verdiept te hebben in het hondenras. Deze respondenten hadden zich beter voor kunnen bereiden op de rashond door meer informatie te verkrijgen over de rashond.

Figuur 19, Hebben eigenaren zich voldoende verdiept in het hondenras

4.1.5 Wat was voor u de belangrijkste reden om de rashond aan te schaffen?

Deze vraag is beantwoord door 126 respondenten. Sommige respondenten hebben meerdere antwoorden ingevuld; deze antwoorden zijn apart meegerekend in de uitwerking van de enquête, hierdoor kan het aantal antwoorden afwijken van het aantal respondenten die de vraag ingevuld hebben.

In afbeelding 20 zijn de resultaten van deze vraag weergegeven. Op de afbeelding zijn de resultaten niet per rashond weergegeven, deze gegevens staan weergegeven in bijlage 3.

In de afbeelding is te zien dat de meeste respondenten gekozen hebben voor een rashond vanwege het karakter (151 respondenten). Op de bescheiden tweede plaats staan het uiterlijk (met een aantal van 37 respondenten). Hierop volgt het formaat van de hond (14). De meeste respondenten die aangegeven hebben dat zij voor een bepaalde rashond hebben gekozen vanwege het formaat hadden een kleine hond; zo heeft een respondent met een Cavalier King Charles spaniël aangegeven gekozen te hebben voor deze rashond vanwege het formaat, bij de Engelse bulldog en de Mopshond was dit ook één respondent, bij de Teckel kozen drie respondenten voor de hond vanwege het formaat en bij de Chihuahua waren dit er vier. Slechts vier respondenten met een middel tot grote rashond kozen voor de hond vanwege het formaat: twee respondenten met een Labrador Retriever en twee respondenten met een Berner Sennen hond.

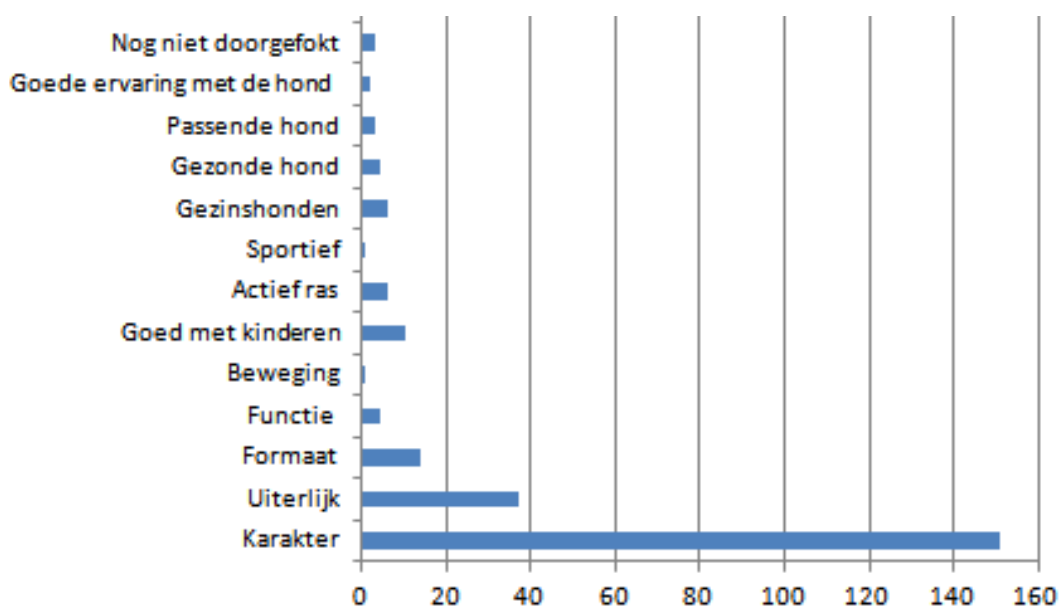
Tien respondenten hebben aangegeven voor een rashond te kiezen omdat de hond goed overweg kon met kinderen. Daarnaast hebben nog eens zes respondenten voor een rashond gekozen omdat de hond een gezinshond is. Twee respondenten kozen voor een bepaalde rashond omdat de hond bij het gezin past.

Op de afbeelding is te zien dat er een grote variatie is aan beweegredenen. Deze beweegredenen variëren van karakter van de hond tot redenen als “gek op honden” of “er was een klik met de hond”. Hieruit blijkt dat sommige respondenten kiezen voor een bepaalde rashond wegens bepaalde raseigenschappen en karaktereigenschappen. Andere respondenten kiezen voor een hond omdat er een klik was met de hond, het ras van de hond was hierbij niet van belang.

Enkele respondenten (3) kozen voor een rashond omdat de rashond toen nog niet was doorgefokt. Deze respondenten hebben naar de gezondheid van de rashond gekeken. Naast deze respondenten hebben nog vier respondenten gekozen voor een rashond omdat de hond gezond was en één respondent koos voor een bepaalde rashond omdat de ouders gezond waren en omdat er een erfelijkheidsonderzoek uitgevoerd was. In totaal waren er dan acht honden die voor een bepaald ras kozen wegens de gezondheid van de hond.

In totaal waren er negen respondenten die kozen voor een hond omdat de hond bij het gezin of bij de eigenaar paste. Bij deze rashonden was het ras niet zozeer van belang maar ging het meer om het feit of de hond bij het gezin of bij de eigenaar zou passen.

Verder zijn er ook nog respondenten geweest die hebben gekeken naar de hoeveelheid beweging die een hond nodig heeft, dit waren er maar liefst negen. Zes respondenten kozen voor het ras omdat het ras zeer actief is, een respondent koos voor de hond vanwege de beweging die het dier nodig heeft en nog een respondent koos voor de hond omdat de hond sportief was en tot slot koos een respondent voor een ras omdat het dier graag wil werken.

Figuur 20, Beweegredenen van eigenaren om een bepaalde rashond aan te schaffen

Tabel 20, Percentage beweegredenen hondeneigenaren

Rashond	Percentage (%) Karakter	Percentage (%) Uiterlijk	Percentage (%) Formaat
Franse bulldog	50	8	.*
Cavalier King Charles spaniël	50	.*	25
Boxer	68	9	.*
Duitse herdershond	40	28	8
Engelse bulldog	57	14	14
Golden Retriever	33	22	.*
Mopshond	72	12	8
Labrador Retriever	50	15	8
Teckel	29	18	18
Chihuahua	27	9	36
Berner Sennenhond	63	21	8

*Bij deze rashonden hebben de respondenten geen antwoord ingevuld

In tabel 20 is er een vergelijking gemaakt met de verschillende rashonden. In de tabel wordt er gekeken naar de keuze in een rashond op basis van karakter, uiterlijk en formaat. De vergelijking is gemaakt op basis van het percentage respondenten die een rashond gekozen hebben op basis van karakter, uiterlijk of formaat.

In de tabel is te zien dat de meeste rashonden zijn gekozen op basis van het karakter. De meeste respondenten (72%) hebben aangegeven voor een mopshond te hebben gekozen vanwege het karakter. Hierop volgt de Duitse herdershond (68%) en de Berner Sennenhond (63%).

De minste respondenten hebben aangegeven een Teckel of Chihuahua te hebben gekozen vanwege het karakter, bij de teckel heeft slechts 29% van de respondenten gekozen voor de hond vanwege het karakter, bij de Chihuahua was dit slechts 27%.

Wanneer er gekeken wordt naar een keuze gebaseerd op uiterlijk scoort de Duitse herdershond het hoogst met 28%. Hierop volgt de Golden Retriever met 22% en daarna komt de Berner Sennenhond met 21%.

De Chihuahua en de Franse bulldog zijn het minst gekozen gebaseerd op uiterlijk. Slechts 9% van de respondenten heeft een Chihuahua gekozen vanwege het uiterlijk en voor de Franse bulldog heeft slechts 8% van de respondenten dit aangegeven.

Geen enkele respondent heeft aangegeven gekozen te hebben voor een Cavalier King Charles spaniël.

Tot slot kan er nog gekeken worden naar het aantal respondenten dat gekozen heeft voor een bepaalde rashond vanwege het formaat. Opvallend is dat voornamelijk de kleine rashonden gekozen worden op basis van het formaat (met uitzondering van de mopshond). 36% van de respondenten geeft aan gekozen te hebben voor een Chihuahua vanwege het formaat. Hierop volgt de Cavalier King Charles spaniël met een percentage van 25%. 18% van de respondenten koos voor een Teckel vanwege het formaat en slechts 14% koos voor een Engelse bulldog vanwege het formaat. Bij de relatief grote rashonden (Duitse herdershond, Labrador Retriever en Berner Sennenhond) heeft slechts 8% van de respondenten aangegeven gekozen te hebben voor de rashond vanwege het formaat.

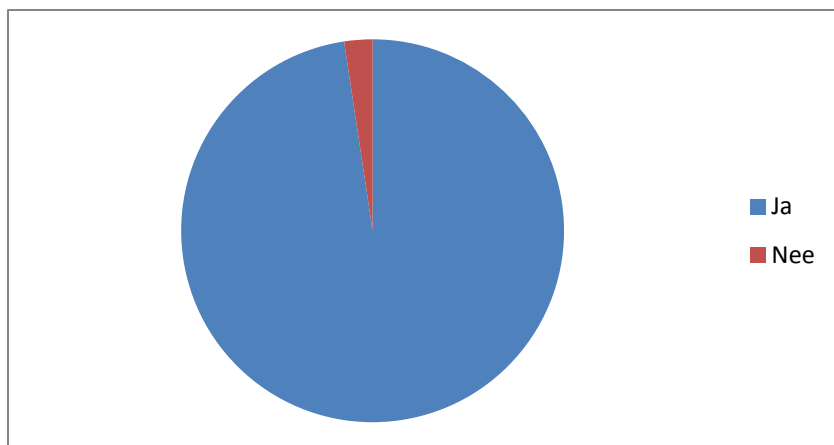
Geen enkele respondent heeft aangegeven te hebben gekozen voor een Franse bulldog, Boxer of Labrador Retriever vanwege het formaat.

4.1.6 Bent u op de hoogte van eventuele gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij de rashond?

Deze vraag van de enquête is ingevuld door 126 respondenten. Op afbeelding 21 is te zien welk antwoord de respondenten ingevuld hebben op deze vraag.

Een zeer hoog percentage van de respondenten (97,6%) heeft aangegeven op de hoogte te zijn van eventuele gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij de rashond. Slechts 2,4% heeft aangegeven niet op de hoogte te zijn van eventuele aandoeningen die voor kunnen komen bij de rashond.

Op afbeelding 21 is te zien dat het hoogste percentage respondenten (97,62%) heeft aangegeven op de hoogte te zijn van eventuele gezondheidsproblemen bij de rashond die zij hebben. Het laagste aantal respondenten (2,38%) is niet op de hoogte van eventuele gezondheidsproblemen.

Figuur 21, Is de respondent op de hoogte van eventuele aandoeningen

Hoofdstuk 5. Ervaringen fokkers

De enquête voor de fokkers is slechts ingevuld door elf personen. De enquête is gemaakt op www.enquetesmaken.nl en is verspreid via de mail en via facebook. Echter, de enquête is niet vaak ingevuld.

De enquête voor de fokkers bestond uit vragen:

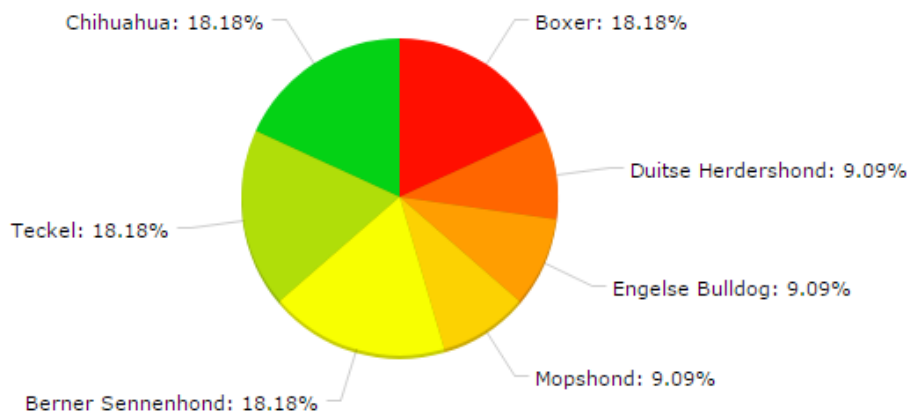
1. Welke rashond(en) fokt u?
2. Heeft u het idee dat kopers van het hondenras zich voldoende in het ras verdiepen voordat zij het ras aanschaffen?
3. Wat is volgens u de reden dat (potentiële) kopers kiezen voor de rashond die u fokt?

In dit hoofdstuk zal per vraag aangegeven worden wat de respondenten hebben ingevuld.

De uitwerking van de resultaten van de enquête zijn te vinden in bijlage 4.

5.1 Welke rashond(en) fokt u?

De enquête is ingevuld door 2 fokkers van Boxers, 1 fokker van een Duitse herdershond, 1 fokker van een Engelse bulldog, 1 fokker van een mopshond, 2 fokkers van Berner Sennenhonden, 2 fokkers van Teckels en 2 fokkers van Chihuahuas. In figuur 22 zijn de percentages te vinden.

Figuur 22, percentage fokkers die de enquête heeft ingevuld

5.2 Heeft u het idee dat kopers van het hondenras zich voldoende in het ras verdiepen voordat zij het ras aanschaffen?

Deze vraag is ingevuld door acht fokkers. 87,5% van de fokkers geeft aan te vinden dat (potentiële) kopers zich voldoende verdiepen in het hondenras voordat zij de hond kopen. Slechts 12,5% geeft aan te vinden dat (potentiële) kopers zich niet voldoende verdiepen in de rashond voordat de hond wordt aangeschaft.

Één fokker geeft aan dat de meeste (potentiële) kopers zich voldoende verdiept hebben in het hondenras vanwege de prijs. De fokker geeft aan rashonden te verkopen die in een relatief hoge prijsklasse zitten, hierdoor verdiepen (potentiële) kopers zich goed in het ras en worden er bijna geen impuls aankopen gedaan bij deze fokker.

Twee fokkers geven aan te vinden dat (potentiële) kopers al voldoende informatie hebben aangeschaft over de rashond wanneer zij op bezoek komen bij de fokker. Één van deze fokkers geeft ook aan dat steeds meer (potentiële) kopers de gezondheidspapieren belangrijk beginnen te vinden.

Twee andere fokkers geven aan dat (potentiële) kopers de rashond aan willen schaffen vanwege karaktereigenschappen of vanwege het formaat van de hond. De kopers hebben vooraf al onderzoek gedaan naar de rashonden.

Tot slot geeft één fokker aan dat raseigenschappen ruim besproken worden tijdens een kennismakingsbezoek. Potentiële kopers die nog niet, of niet voldoende, op de hoogte zijn van de raseigenschappen zullen tijdens het kennismakingsbezoek voldoende informatie krijgen over de rashond.

Slechts een fokker heeft aangegeven te vinden dat (potentiële) kopers niet op de hoogte zijn van de raseigenschappen van de rashond die zij aan willen schaffen. De fokker geeft aan dat de meeste mensen geen idee hebben waar ze aan beginnen. De fokker vindt het dan ook belangrijk om (potentiële) kopers goed voor te lichten over de rashond voordat een pup geplaatst kan/ zal worden.

5.3 Wat is volgens u de reden dat (potentiële) kopers kiezen voor de rashond die u fokt?

Deze vraag is ingevuld door zeven respondenten. In tabel 21 zijn de verschillende antwoorden van de respondenten weergegeven.

Tabel 21, Motivatie van kopers volgens de fokkers

Motivatie voor het kopen van een rashond	Aantal
Veelzijdigheid van het ras	1
Gezinshond	4
Karakter	5
Dol op kinderen	2
Gezond oud worden	2
Uiterlijk	3
Kleine hond met het karakter van een grote hond	1
Formaat	1

Uit tabel 21 blijkt dat de meeste fokkers denken dat een (potentiële) koper kiest voor een bepaalde rashond vanwege het karakter, circa 26%. Hierop volgt dat circa 21% van de fokkers denkt dat (potentiële) kopers voor een bepaalde rashond kiezen omdat de hond een gezinshond is. Circa 16% van de fokkers denkt dat (potentiële) kopers kiezen voor een bepaalde rashond vanwege het uiterlijk. Ongeveer 11% van de fokkers denkt dat eigenaren voor een hond kiezen omdat het dier gezond oud kan worden. Tot slot geeft circa 5% van de fokkers aan dat (potentiële) kopers kiezen voor een hond vanwege het formaat, 5% geeft aan dat zij kiezen voor een hond vanwege de veelzijdigheid van het ras en nog eens 5% geeft aan dat een koper kiest voor een bepaalde rashond omdat het een kleine hond is met het karakter van een grote hond.

Wanneer de resultaten van de enquête van de fokkers vergeleken worden met de resultaten van de enquête voor (toekomstige) hondeneigenaren vallen er drie dingen op. Het eerste wat opvalt, is dat de meeste fokkers aangeven te denken dat een (potentiële) koper voor een hond kiest vanwege het karakter; dit is in overeenstemming met wat (toekomstige) hondeneigenaren aangeven, de meeste hondeneigenaren hebben namelijk aangegeven te kiezen voor een hond vanwege het karakter. Het tweede dat opvalt, is dat de meeste fokkers denken dat (potentiële) kopers voor een bepaalde rashond kiezen omdat de rashond een gezinshond is. Voor de (toekomstige) hondeneigenaren geldt dat maar zes eigenaren aangegeven hebben te kiezen voor een bepaalde rashond omdat het een gezinshond is. Van de 266 antwoorden is het antwoord gezinshond slechts zes keer aan bod gekomen.

Het derde dat opvalt is dat veel (toekomstige) hondeneigenaren hebben gekozen voor een bepaalde rashond vanwege het formaat. Het formaat van de hond stond op nummer drie bij de motivatie van (toekomstige) hondeneigenaren. Bij de fokkers heeft slechts 5% aangegeven te denken dat een (potentiële) koper voor een bepaalde rashond kiest vanwege het formaat.

Hoofdstuk 7. Discussie

Het doel van dit onderzoeksrapport was: het opstellen van een onderzoeksrapport waarin de beweegredenen van rashondeneigenaren weergegeven worden. Aan de hand van de resultaten kunnen fokkers een goed fokbeleid opstellen en kunnen zij (toekomstige) hondeneigenaren voorzien van goede informatie over de rashond.

1. Hoe zagen de betreffende rashonden er vroeger uit en hoe zien de rashonden er nu uit?

Voor deze vraag waren er geen wetenschappelijke bronnen te vinden. Wel is er een boek gevonden: Dogs of all nations, geschreven in 1915. In dit boek staan foto's van rashonden en hoe deze honden er in 1915 uit zagen. Sommige foto's die afkomstig zijn uit dit boek zijn onduidelijk of wazig, waardoor het lastig was om een vergelijking te maken van hoe de honden er vroeger uitzagen en hoe de honden er nu uit zien. Verder bestaan er geen foto's van hoe de Berner Sennen hond er 100 jaar geleden uit zag, hierdoor kan er geen vergelijking gemaakt worden van hoe de hond er vroeger uit zag en hoe de rashond er nu uit ziet.

Bij deze deelvraag hoorde de subdeelvraag: "Wat is de rasstandaard van deze rashonden?"

Hoewel er een rasstandaard is opgesteld die aangeeft hoe elke rashond er uit hoort te zien, worden de raskenmerken in elk boek en op elke website anders omschreven. Hierdoor kunnen de rasstandaarden afwijken van wat er in sommige boeken of op sommige websites staat (globaal is de rasomschrijving echter wel hetzelfde).

2. Wat zijn veel voorkomende aandoeningen van de betreffende rashonden?

Voor deze deelvraag is voornamelijk de website Rashondenwijzer gebruikt. Verder zijn er nog (niet) wetenschappelijke bronnen gebruikt om veel voorkomende aandoeningen vast te stellen. Omdat elke website andere veel voorkomende aandoeningen beschrijft van bepaalde rashonden, kunnen ook hier de aandoeningen afwijken van wat er op andere websites staat.

De volgende subdeelvraag hoorde bij deze deelvraag: "Hoe ernstig zijn deze aandoeningen/gezondheidsproblemen?"

Ook voor deze deelvraag is de website Rashondenwijzer gebruikt. Het kan zijn dat de ene dierenarts een bepaalde aandoening ernstig vindt, terwijl een andere dierenarts aan geeft de aandoening zeer ernstig te vinden.

3. Hoe hebben hondeneigenaren zich verdiept in het hondenras?

4. Zijn hondeneigenaren op de hoogte van eventuele gezondheidsproblemen van het hondenras?

5. Wat is de motivatie van hondeneigenaren om de rashond aan te schaffen?

Deze drie deelvragen zijn (deels) beantwoord aan de hand van een enquête. In hoofdstuk 2 is aangegeven dat in totaal 2058 personen deze enquête in hadden moeten vullen om een betrouwbaarheid van 95% te hebben (steekproefcalculator). De enquête is echter ingevuld door slechts 177 hondeneigenaren; daarnaast hebben sommige respondenten de enquête niet volledig ingevuld. De enquête is door veel te weinig personen ingevuld om een betrouwbaarheid van 95% te hebben. Er is geprobeerd de enquête via verschillende kanalen te verspreiden (scholen, social media, via fokkers, persoonlijk), dit heeft echter niet de gewenste resultaten gehad.

Verder is het zo dat de enquête is ingevuld door hondeneigenaren met verschillende hondenrassen. De meeste respondenten die de enquête hebben ingevuld hadden een boxer, hierop volgde de Duitse herdershond en op nummer drie staat de Labrador Retriever. Het is voorgekomen dat er maar één respondent was die een Engelse cocker spaniël had. Ook zijn er weinig respondenten geweest die een Cavalier King Charles spaniël hadden. Mede hierdoor zijn sommige resultaten uit de enquête niet helemaal betrouwbaar. Om een meer betrouwbare uitslag te krijgen zouden er van elke rashond evenveel respondenten moeten zijn die de enquête hebben ingevuld.

Uit de subdeelvraag “hebben zij zich voldoende verdiept in het hondenras?” is naar voren gekomen dat een groot deel van de respondenten vindt dat zij zich goed hebben verdiept in het hondenras. Ook zijn de meeste respondenten op de hoogte van eventuele aandoeningen die voor kunnen komen bij de rashonden. In hoofdstuk 1 is aangegeven dat dit onderzoeksrapport nodig was om vast te kunnen stellen of hondeneigenaren wel voldoende informatie hebben over de rashond voor de aanschaf ervan, aan de hand hiervan zouden fokkers vast kunnen stellen of zij meer informatie moeten verstrekken aan (potentiële) kopers. Uit de resultaten van de enquête is gebleken dat hondeneigenaren vinden dat zij voldoende informatie hebben over de rashond, fokkers hoeven de informatie die zij verstrekken aan (potentiële) kopers dan niet uit te breiden.

Uit het onderzoek van Sandøe et al kwam naar voren dat Chihuahua eigenaren vaak geen planning hadden vooraf aan de aankoop van de hond. Daarnaast gaven zij aan dat de aankoop van een Chihuahua toeval was en tot slot gaven zij aan minder geneigd te zijn om informatie te verkrijgen via internet en/ of fokkers. Hieruit kan opgemaakt worden dat Chihuahua eigenaren zich vaak onvoldoende verdiept hebben in het hondenras voordat zij de hond hebben aangeschaft.

Verder kan het zijn dat de respondenten van de enquête zich “aangevallen” voelden door sommige vragen. Bijvoorbeeld door de vragen “Bent u op de hoogte van de gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij uw hondenras?” of “Heeft u zich voldoende verdiept in het hondenras?” Het kan zijn dat sommige respondenten zich onvoldoende verdiept hebben in het hondenras, maar dat zij toch hebben aangegeven zich voldoende verdiept te hebben in het ras. Omdat dit een subjectieve vraag is, is de betrouwbaarheid van de vragen relatief laag.

Tot slot hebben de respondenten van de enquête op de vraag “wat is, of was, voor u de belangrijkste reden om de rashond aan te schaffen?” meerdere antwoorden ingevuld. De resultaten van de enquête waren anders geweest als er in de vraag uitsluitend werd gevraagd naar de belangrijkste reden om de rashond aan te schaffen.

Naast de enquête is er voor deze deelvraag ook literatuuronderzoek uitgevoerd. Door middel van literatuuronderzoek zijn er verschillende onderzoeken gevonden die onderzoek hebben gedaan naar de beweegredenen van hondeneigenaren om een bepaalde rashond aan te schaffen. De betrouwbaarheid van het antwoord op de deelvraag is hoger wanneer er gebruik gemaakt wordt van zowel literatuur- als veldonderzoek dan wanneer er uitsluitend gebruik gemaakt wordt van alleen de enquête. De resultaten van het literatuuronderzoek komen grotendeels overeen met de resultaten van de enquête voor de hondeneigenaren.

6. Wat zijn de ervaringen van fokkers?

De enquête van de fokkers is ingekort. In de enquête stond eerst de vraag “Welke gezondheidsproblemen kunnen volgens u voorkomen bij het ras?” Deze vraag was echter niet van belang voor de beantwoording van de onderzoeksvraag. Om deze reden is de vraag verwijderd uit de enquête. Verder gaven sommige fokkers aan geen deel te willen nemen aan de enquête omdat bovenstaande vraag gesteld werd.

De enquête voor de fokkers is verspreid via email en via diverse facebookpagina's. Sommige fokkers gaven aan geen tijd te hebben voor de enquête of zij gaven aan vaker mails te krijgen voor enquêtes, om deze reden wilden zij geen deel nemen aan de vragenlijst.

De enquête voor de fokkers is slechts ingevuld door elf personen. Dit is een zeer laag getal. Hierdoor hebben de resultaten van de enquête een lage betrouwbaarheid. De hoofdvraag van het onderzoeksrapport is gericht op de hondeneigenaren zelf, de resultaten van de enquête voor de hondeneigenaren zijn hierdoor belangrijker dan de resultaten van de enquête voor hondenfokkers. Als een groter aantal fokkers de enquête had ingevuld, hadden de resultaten van de enquête een hogere betrouwbaarheid gehad.

Hoofdstuk 8. Conclusie

Dit onderzoeksrapport is gericht op de motivatie van hondeneigenaren om bepaalde rashonden aan te schaffen. Het gaat hierbij om rashonden die behoren tot de top 10 meest zieke rashonden van Nederland en rashonden die behoren tot de meest populaire rashonden van Nederland. Verder is er in kaart gebracht wat de rasstandaarden van deze rashonden zijn en welke gezondheidsproblemen voor kunnen komen bij de rashonden.

In dit hoofdstuk zullen alle deelvragen beantwoord worden die weergegeven zijn in hoofdstuk 1, Inleiding. Aan de hand van de deelvragen kan uiteindelijk de hoofdvraag beantwoord worden. Het antwoord op de eerste en de tweede deelvraag zal niet besproken worden in de conclusie.

1. Hoe zagen de betreffende rashonden er vroeger uit en hoe zien de rashonden er nu uit?

2. Wat zijn veel voorkomende aandoeningen van de betreffende rashonden?

Voor deze deelvragen moet er weergegeven worden hoe de rashonden er vroeger uit zagen en hoe de honden er nu uit zien en verder wordt er gevraagd naar eventuele gezondheidsproblemen van de rashonden. De antwoorden op deze twee deelvragen zijn te vinden in hoofdstuk 3, Rasstandaarden en eventuele gezondheidsproblemen, de antwoorden op de deelvragen zijn te lang om te bespreken in de discussie.

3. Hoe hebben hondeneigenaren zich verdiept in het hondenras?

De meeste hondeneigenaren hebben gebruik gemaakt van boeken en professioneel advies. Daarnaast hebben een aantal hondeneigenaren informatie verkregen via vrienden/ collega's/ familie en sommige hondeneigenaren hebben de rashond al eerder gehad. Uit de enquête is gebleken dat de meeste hondeneigenaren gebruik hebben gemaakt van internet. Op nummer twee staan boeken en op de derde plaats staat bekend zijn met het ras. Andere veel genoemde middelen zijn: informatie verkrijgen via fokkers en informatie verkrijgen via andere hondeneigenaren van het betreffende hondenras. De meeste hondeneigenaren vinden dat zij zich goed hebben verdiept in het hondenras (76,64%), andere hondeneigenaren geven aan zich voldoende te hebben verdiept in het hondenras (21,17%), slechts een klein deel van de hondeneigenaren geeft aan zich onvoldoende te hebben verdiept in het hondenras (2,19%). Uit onderzoek is gebleken dat voornamelijk de eigenaren van een Chihuahua het vaak niet gepland hadden om een Chihuahua aan te schaffen (28%). Ook was de aanschaf van een Chihuahua toeval. Tot slot geven Chihuahua eigenaren aan dat zij minder geneigd zijn om informatie te verkrijgen over de rashond via boeken en/of fokkers.

4. Zijn hondeneigenaren op de hoogte van eventuele gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij het ras?

Uit onderzoek is gebleken dat de factor *gezondheid van het hondenras* de minste invloed heeft op de keuze van een hondeneigenaar in een rashond. Ondanks het feit dat de gezondheid van het hondenras de minste invloed heeft op de keuze in een hond, geeft het grootste deel van de hondeneigenaren aan wel op de hoogte te zijn van gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij de rashond. 97,62% heeft aangegeven op de hoogte te zijn van eventuele gezondheidsproblemen, een bescheiden aantal van 2,38% heeft aangegeven niet op de hoogte te zijn van gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij de rashond.

5. Kiezen hondeneigenaren voor een hond met of zonder stamboom?

Uit de enquête is gebleken dat 103 hondeneigenaren gekozen hebben voor een rashond met stamboom, 45 hondeneigenaren kozen voor een rashond zonder stamboom (look-a-like). Van deze hondeneigenaren hebben 26 eigenaren aangegeven voor een rashond met stamboom te kiezen vanwege de gezondheid van de hond (bij een verantwoorde fokker is de garantie op een gezonde hond hoger dan bij een broodfokker). Vijftien hondeneigenaren kozen voor een rashond

met stamboom zodat er zekerheid was dat de fokker verantwoord fokt met de honden en acht hondeneigenaren kozen voor een rashond met stamboom zodat er zekerheid was van een raszuivere hond.

Hondeneigenaren die kozen voor een rashond zonder stamboom, de zogenaamde look-a-likes, kozen hiervoor vanwege de kosten (honden zonder stamboom zijn goedkoper dan honden met een stamboom), sommige hondeneigenaren vonden een stamboom niet belangrijk en andere hondeneigenaren hadden geen interesse in een stamboom.

6. Wat is de motivatie van hondeneigenaren om de rashond aan te schaffen?

Er zijn veel verschillende redenen weergegeven waarom hondeneigenaren gekozen hebben voor een bepaalde rashond. De meest genoemde redenen zijn: het karakter, het uiterlijk en het formaat van de hond.

7. Wat zijn de ervaringen van fokkers?

Volgens de meeste fokkers (87,5%) hebben de meeste (potentiële) kopers zich voldoende verdiept in het hondenras voordat zij de hond hebben aangeschaft. Slechts 12,5% van de fokkers heeft aangegeven te vinden dat (potentiële) kopers zich niet voldoende hebben verdiept in het hondenras. De beweegredenen die fokkers noemen zijn (in volgorde van meest genoemd naar minst genoemd): karakter, gezinshond, uiterlijk, dol op kinderen, gezond oud worden, veelzijdigheid van het ras, kleine hond met het karakter van een grote hond en het formaat van de hond.

Aan de hand van bovenstaande deelvragen kan de hoofdvraag beantwoord worden. De hoofdvraag luidt als volgt: **“Wat zijn de beweegredenen van rashondeneigenaren om te kiezen voor een rashond die behoort tot de top tien van de meest zieke hondenrassen?”**

Het blijkt dat sommige hondeneigenaren voor een rashond kiezen vanwege bepaalde karaktereigenschappen die de hond heeft, hierbij kan gedacht worden aan de trainbaarheid van de hond of aan de hoeveelheid energie die de hond heeft.

Verder spelen emoties een rol bij de keuze in een rashond. Hondeneigenaren die een ongezonde hond hebben, hebben vaak een betere band met de hond dan hondeneigenaren die een gezonde hond hebben. Daarnaast speelt ook het uiterlijk van de hond een belangrijke rol, honden die eigenschappen hebben die uiterlijke kenmerken van een baby reflecteren, roepen vaak ouderlijk gedrag op bij de eigenaar; ook dit kan de keuze in een rashond beïnvloeden.

Sommige eigenaren hebben voor een hond gekozen voor de gezelligheid, vanwege het uiterlijk (omdat de hond mooi is), om de hond te aaien of knuffelen (gezelschap) of omdat de eigenaar geïnteresseerd is in de rashond.

Andere veel voorkomende beweegredenen zijn: de hond is goed met kinderen, de rashond is een gezinshond, de gezondheid van de hond, de hond is actief en de hond past bij het gezin. Relatief weinig hondeneigenaren kiezen voor een rashond voor de veiligheid, uit medelijden, vanwege de prijs, voor een kind of om onderscheidend te zijn van anderen. Geen enkele hondeneigenaar gaf aan te hebben gekozen voor een bepaalde rashond vanwege het gemak.

Er kan een top drie gemaakt worden van de meest genoemde beweegredenen om een rashond aan te schaffen, deze top drie ziet er als volgt uit:

1. Karakter
2. Uiterlijk
3. Formaat

Voornamelijk hondeneigenaren van een kleine hond, hebben gekozen voor de rashond wegens het formaat van het dier. Sommige hondeneigenaren hebben aangegeven te kiezen voor een hond vanwege het kenmerkende uiterlijk. Er zijn echter verschillende aspecten die te maken hebben met het uiterlijk van een hond. De volgende twee aspecten hebben de meeste invloed op de keuze in een

rashond vanwege het uiterlijk: de gezichtsuitdrukking van de hond en het algemene uiterlijk van een hond. De meeste hondeneigenaren kiezen voor een hond vanwege het karakter. Het kan zijn dat eigenaren kozen voor de hond omdat de hond lief, trouw, sociaal of gek was. Elke rashond heeft zijn eigen karaktereigenschappen, de keuze in een rashond wordt dan gebaseerd op deze raskenmerkende karaktereigenschappen.

De resultaten van dit onderzoek kunnen relevant zijn voor fokkers en voor de Raad van Beheer op kynologisch gebied in Nederland.

Het was van belang om de beweegredenen van hondeneigenaren in kaart te brengen omdat er in Nederland in 2014 ongeveer 480.000 rashonden gehouden werd. 40% van deze rashonden krijgt op jonge leeftijd last van gezondheidsproblemen. Nu is gebleken dat de meeste hondeneigenaren voor een rashond kiezen vanwege het karakter en niet vanwege het uiterlijk.

8.1 Aanbevelingen

Uit het onderzoek is gebleken dat hondeneigenaren voor bepaalde rashonden kiezen vanwege het karakter. Omdat de meeste hondeneigenaren voor een rashond kiezen vanwege het karakter, is het raadzaam om het karakter van rashonden niet, of zo min mogelijk, te veranderen tijdens het fokken.

Daarnaast zou het onderzoek nog een keer uitgevoerd kunnen worden. Tijdens dit onderzoek zou de enquête nog eens afgenomen moeten worden onder hondeneigenaren die één, of meerdere, rashonden hebben die behoren tot de meest zieke rashonden van Nederland. Tijdens het onderzoek kan er op gelet worden dat er van elke rashonden evenveel respondenten zijn die de enquête hebben ingevuld.

Verder zou ervoor gezorgd kunnen worden dat er meer respons komt op de enquête voor de fokkers. Wanneer meer fokkers de enquête invullen, zullen de resultaten van de enquête betrouwbaarder zijn dan dat ze tijdens dit onderzoek geweest zijn.

Uit de enquête is gebleken dat de top drie van beweegredenen om een rashond aan te schaffen als volgt is:

1. Karakter
2. Uiterlijk
3. Formaat.

Het uiterlijk van de rashonden staat op een bescheiden tweede plaats. Omdat respondenten het uiterlijk van de rashonden ook belangrijk vinden, kan er een vervolgonderzoek uitgevoerd worden. Dit vervolgonderzoek kan zich dan richten op de raskenmerkende eigenschappen die hondeneigenaren willen behouden bij een bepaalde rashond. Wanneer bepaalde uiterlijke kenmerken niet belangrijk zijn, volgens de hondeneigenaren, kunnen fokkers zich erop gaan richten om deze uiterlijke kenmerken terug te gaan fokken. Door een juiste manier van terugfokken kunnen schadelijke ras geassocieerde kenmerken verminderen of zelfs verdwijnen.

Bibliografie

Admin. (2015, januari 27). *Typische ziekten Golden Retriever*. Opgeroepen op juni 9, 2017, van Huisdieren Nieuws: <http://www.huisdierennieuws.nl/gezondheid/typische-ziekten-golden-retriever>

Asher, L., Diesel, G., Summers, J. F., McGreevy, P. D., & Collins, L. M. (2009). Inherited defects in pedigree dogs. Part 1: Disorders related to breed standards. *The veterinary journal* , 402-411.

Baird, L., & Goode, W. (2015). *Chairi-Like Malformation CM Syringomyelia SM in the Cavalier King Charles Spaniel & MRI health test scanning*. Opgeroepen op april 18, 2017, van Royal spaniel: <http://www.royalspaniel.com/health-testing/mri-cm--sm.html>

Beuchat, C. (2015, maart 29). *Health of purebred vs mixed breed dogs: the actual data*. Opgeroepen op april 5, 2017, van The institute of canine biology: <http://www.instituteofcaninebiology.org/blog/health-of-purebred-vs-mixed-breed-dogs-the-data>

Coile, C. D. (2005). *French bulldogs*. Hauppauge (NY): Barron's.

Daniels, C. (Z.d). *The complete guide to Cavalier King Charles Spaniels*. -: UK Copyright service.

Davis, N. (2016, april 5). *'Problems from head to tail': crze for pedigree pugs raises health concerns*. Opgeroepen op juni 9, 2017, van The guardian: <https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2016/apr/05/problems-from-head-to-tail-craze-for-pedigree-pugs-raises-health-concerns>

Elegans, C. (2012, september 29). *100 years of breed "improvement"*. Opgeroepen op april 6, 2017, van Dog behavior science: <https://dogbehaviorscience.wordpress.com/2012/09/29/100-years-of-breed-improvement/>

Elliott, M. D. (Z.d). *Early ancestors of the Golden Retriever*. Opgeroepen op juni 1, 2017, van grca: <https://www.grca.org/about-the-breed/breed-history/early-ancestors-of-the-golden-retriever/>

Heinhuis, T. (2008). Dit zijn de populairste hondenrassen in Nederland. *Libelle* , pp. -.

King, T., Marston, L. C., & Bennett, P. C. (2012). Breeding dogs for beauty and behaviour: why scientists need to do more to develop valid and reliable behaviour assessments for dogs kept as companions. *Applied Animal Bheaviour Science* , 1-12.

King, T., Marston, L. C., & Bennett, P. C. (2012). Breeding dogs for beauty and behaviour: why scientists need to do more to develop valid and reliable behaviour assessments for dogs kept as companions. *Applied animal behaviour science* , 1-12.

Lambert, C. (2009). *Getting to know Cavaliers*. Kalamunda (Australia): Animal info publications.

Larkin, P., & Stockman, M. (2002). *Het hondenhandboek. Een praktisch handboek voor verzorging, opvoeding, met een rashondenencyclopedie*. Utrecht: Veltman uitgevers.

Leonardi, L. (2012, september 19). *Common health problems in Labrador Retrievers*. Opgeroepen op juli 8, 2017, van PetCareRX: <https://www.petcarerx.com/article/common-health-problems-in-labrador-retrievers/374>

Lewis, T. (2016, februari 19). *Here's what popular dog breeds looked like before and after years of breeding*. Opgeroepen op april 6, 2017, van Science alert: <http://www.sciencealert.com/here-s-what-popular-dog-breeds-looked-like-before-and-after-100-years-of-breeding>

Maldarelli, C. (2014, februari 21). *Although purebred dogs can be best in shows, are they worst in health?* Opgeroepen op april 11, 2017, van Scientific American: <https://www.scientificamerican.com/article/although-purebred-dogs-can-be-best-in-show-are-they-worst-in-health/>

Mason, W. E. (1915). *Dogs of all nations*. Southport England: Panama-pacific gallery.

McAlinden, A. (2012, november 25). *What is a brachycephalic dog?* Opgeroepen op april 18, 2017, van The veterinary expert: <http://www.theveterinaryexpert.com/nose-and-throat/brachycephalic-dog/>

McGreevy, P. D., & Nicholas, F. W. (1999). Some practical solutions to welfare problems in dog breeding. *Animal welfare*, 329-341.

McGreevy, P. D., & Nicholas, F. W. (1999). Some practical solutions to welfare problems in dog breeding. *Animal welfare*, 329-341.

Meggitt, J. (z.d). *Common boxer breed medical problems*. Opgeroepen op mei 8, 2017, van The nest: <http://pets.thenest.com/common-boxer-breed-medical-problems-3866.html>

Miller, M. B. (Z.d). *17 French bulldog health issues you have to know about!* Opgeroepen op mei 6, 2017, van Pawedin: <https://blog.pawedin.com/dogs/17-french-bulldog-health-issues/>

Oldenbroek, K., & Windig, J. (2012). Het fokken van rashonden. In K. Oldenbroek, & J. Windig, *Het fokken van rashonden, omgaan met verwantschap en inteelt* (pp. 15-16). Ede: GVO drukkers en vormgevers B.V.

Pompe, V., Hopster, H., & van Dieren, M. (2013, juli). *Liede maakt blind*. Opgeroepen op juni 26, 2017, van Edepot WUR: <http://edepot.wur.nl/265958>

Raad van beheer. (Z.d). *Een look-alike als je hond*. Opgeroepen op april 11, 2017, van Houden van honden: <https://www.houdenvanhonden.nl/kopen-verzorgen-en-opvoeden-van-je-hond/een-look-alike-als-je-hond/>

Rashondenwijzer. (z.d). *Aandoeningen bij de Dashond, korthaar (Teckel)*. Opgeroepen op juli 19, 2017, van Rashondenwijzer: <https://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/dashond-korthaar-teckel>

Rashondenwijzer. (2017). *Erfelijke aandoeningen bij de berner sennenhond*. Opgeroepen op april 7, 2017, van Rashondenwijzer: <http://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/berner-sennenhond#>

Rashondenwijzer. (2017). *Erfelijke aandoeningen bij de boxer*. Opgeroepen op april 6, 2017, van Rashondenwijzer: <http://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/boxer>

Rashondenwijzer. (2017). *Erfelijke aandoeningen bij de cavalier king charles spaniël*. Opgeroepen op mei 6, 2017, van Rashondenwijzer: <http://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/cavalier-king-charles-spaniel>

Rashondenwijzer. (2017). *Erfelijke aandoeningen bij de chihuahua*. Opgeroepen op april 7, 2017, van Rashondenwijzer: <http://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/chihuahua#>

Rashondenwijzer. (z.d). *Erfelijke aandoeningen bij de Duitse herdershond*. Opgeroepen op mei 11, 2017, van Rashondenwijzer: <https://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/duitse-herdershond>

Rashondenwijzer. (z.d). *Erfelijke aandoeningen bij de Engelse bulldog*. Opgeroepen op mei 11, 2017, van Rashondenwijzer: <https://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/engelse-bulldog>

Rashondenwijzer. (2017). *Erfelijke aandoeningen bij de Engelse cocker spaniël*. Opgeroepen op april 6, 2017, van Rashondenwijzer: <http://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/engelse-cocker-spaniel#>

Rashondenwijzer. (2017). *Erfelijke aandoeningen bij de golden retriever*. Opgeroepen op april 6, 2017, van Rashondenwijzer: <http://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/golden-retriever#>

Rashondenwijzer. (2017). *Erfelijke aandoeningen bij de labrador retriever*. Opgeroepen op april 6, 2017, van Rashondenwijzer: <http://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/labrador-retriever#>

Rashondenwijzer. (z.d). *Erfelijke aandoeningen bij de Mopshond*. Opgeroepen op juni 9, 2017, van Rashondenwijzer: <https://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/mopshond>

Rashondenwijzer. (2017). *Erfelijke aandoeningen van de Franse bulldog*. Opgeroepen op mei 6, 2017, van Rashondenwijzer: <http://www.rashondenwijzer.nl/rashonden/franse-bulldog>

Rashondenwijzer. (2017). *Top 10 zieke hondenrassen*. Opgeroepen op april 6, 2017, van Rashondenwijzer: <http://www.rashondenwijzer.nl/top-10-zieke-hondenrassen>

Ruis, M. (2015). *Module duurzame fokkerij*. Opgeroepen op april 5, 2017, van Wur (Wageningen universiteit): <http://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/365854>

Saben, S. (2017). *French Bulldog. The french bulldog bible*. -: DYM Worldwide publishers.

Sandøe, P., Kondrup, S. V., Bennett, P. C., Forkman, B., Meyer, I., Proschowsky, F., et al. (2017). Why do people buy dogs with potential welfare problems related to extreme conformation and inherited disease? A representative study of Danish owners of four small dog breeds. *PLoS One (A peer-reviewed, open access journal)*, -.

Saskia. (2014, augustus 20). *Tien populairste hondenrassen*. Opgeroepen op april 6, 2017, van Huisdierenplein: <https://www.huisdierenplein.nl/blog/tien-populairste-hondenrassen/>

Todd, Z. (2017, februari 24). *Irresistible: Emotions affect choice of breed despite welfare issues*. Opgeroepen op juni 20, 2017, van Companion animal psychology: <http://www.companionanimalpsychology.com/2017/02/irresistible-emotions-affect-choice-of.html>

Todd, Z. (2013, september 25). *Why are some breeds of dog more popular than others?* Opgeroepen op juni 19, 2017, van Companion animal psychology: <http://www.companionanimalpsychology.com/2013/09/why-are-some-breeds-of-dog-more-popular.html>

- Todd, Z. (2016, augustus 3). *Why do people choose certain dogs?* Opgeroepen op juni 19, 2017, van Companion animal psychology: <http://www.companionanimalpsychology.com/2016/08/why-do-people-choose-certain-dogs.html>
- Toepoel, P. M. (2007). *Teopoels hondenencyclopedie*. Haarlem: Uitgeverij J.H Gottmer.
- van de Klundert, L. (2016, maart 01). *Hondenras: Duitse herder*. Opgeroepen op mei 2017, 11, van DogsMagazine: <http://www.dogsmagazine.nl/hondenrassen/hondenras-duitse-herder/>
- van der Peet, G. (2015, oktober 16). *Werkplan programmasecretaris Fairfok*. Opgeroepen op juni 20, 2017, van HoudenvanHonden: <https://www.houdenvanhonden.nl/globalassets/werkplan-fairfok.pdf>
- Van Heijst, B. A., de Kort, M. A., Overgaauw, P. A., Vinke, C. M., Beekmans, M. H., Hieselaar, K. J., et al. (2015, augustus). *Feiten & cijfers gezelschapsdierensector 2015*. Opgeroepen op april 6, 2017, van FDN.
- Walker, J. (2010). *The complete guide to boxer dogs*. -: -.
- Wassenberg, F. (2012, augustus 14). Doorgefokte rashonden. *Telegraaf*, pp. -.
- Welton, M. (2000). *Bernese Mountain Dog Health care & Feeding*. Opgeroepen op juni 8, 2017, van YourPureBredPuppy: <http://www.yourpurebredpuppy.com/health/bernesemountaindogs.html>
- Welton, M. (2000). *Chihuahua Health care & Feeding*. Opgeroepen op juni 8, 2017, van YourPureBredPuppy: <http://www.yourpurebredpuppy.com/health/chihuahuas.html>
- Welton, M. (2000). *Daschund Health care & Feeding*. Opgeroepen op juni 8, 2017, van YourPureBredPuppy: <http://www.yourpurebredpuppy.com/health/dachshunds.html>
- Welton, M. (2000). *English cocker spaniel Health care & Feeding*. Opgeroepen op juni 8, 2017, van YourPureBredPuppy: <http://www.dog-breed-facts.com/articles/hereditary-diseases.html>
- Wolpert, S. (2013, november 14). *Dogs likely originated in Europe more than 18.000 years ago, UCLA biologists report*. Opgeroepen op april 5, 2017, van UCLA Newsroom: <http://newsroom.ucla.edu/releases/dogs-likely-originated-in-europe-249325>
- Z.a. (z.d). *Cavalier King Charles spaniel*. Opgeroepen op mei 7, 2017, van PET md. Vet authored, Vet approved: http://www.petmd.com/dog/breeds/c_dg_cavalier_king_charles_spaniel#
- Z.a. (2017, mei 08). *De Franse bulldog en andere doorgefokte rashonden: superhip en doodziek*. Opgeroepen op mei 6, 2017, van Radar: <https://radar.avrotros.nl/uitzendingen/gemist/08-05-2017/de-franse-bulldog-en-andere-doorgefokte-rashonden-superhip-en-doodziek/>
- Z.a. (2016, augustus 1). *Engelse bulldog kan nooit meer gezond worden*. Opgeroepen op mei 11, 2017, van Dier&Recht: <https://www.dierenrecht.nl/nieuwsartikelen/%E2%80%98engelse-bulldog-kan-nooit-meer-gezond-worden%E2%80%99>
- Z.a. (2016). *Hoe de rashond veranderde*. Opgeroepen op april 6, 2017, van Dier&recht: <https://www.dierenrecht.nl/hoe-rashond-veranderde>

Z.a. (2013, april 20). *Honden ondanks verbod nog steeds gecoupeerd*. Opgeroepen op juni 1, 2017, van DierenWelzijnsWeb: <http://www.groenkennisnet.nl/nl/dierenwelzijnsweb/show/Honden-ondanks-verbod-nog-steeds-gecoupeerd.htm>

Z.a. (Z.d). *Rasstandaard*. Opgeroepen op mei 8, 2017, van Encyclo: <http://www.encyclo.nl/begrip/Rasstandaard>

Bijlage 1. Enquête hondeneigenaren

In deze bijlage is de enquête te vinden die is afgenomen onder rashondeneigenaren. De enquête wordt hier weergegeven zoals deze op de website www.enquestesmaken.nl heeft gestaan.

Mijn naam is Simone de Gouw en ik zit in het laatste jaar van de opleiding Diergezondheid en Management. Voor deze opleiding ben ik bezig met het schrijven van een scriptie. De scriptie gaat over de beweegredenen van hondeneigenaren om een bepaald hondenras aan te schaffen. Verder worden er ook vragen gesteld over de manier van informatie verzamelen over de rashond. Het gaat in de enquête over de meest populaire hondenrassen van Nederland. De enquête bestaat uit 6 vragen.

Welke rashond(en) heeft, of heeft u gehad?

- ☐ Franse bulldog
- ☐ Cavalier King Charles spaniël
- ☐ Boxer
- ☐ Duitse herdershond
- ☐ Engelse bulldog
- ☐ Golden Retriever
- ☐ Mopshond
- ☐ Labrador Retriever
- ☐ Pekingees
- ☐ Engelse cocker spaniël
- ☐ Teckel
- ☐ Chihuahua
- ☐ Berner Sennen hond

Heeft uw rashond een stamboom (graag uw motivatie weergeven)?

- ☐ Ja, omdat:
- ☐ Nee, omdat:

Op welke manieren heeft u informatie verkregen over het hondenras?

.....:

Vindt u dat u zich voldoende heeft verdiept in het hondenras voordat u de hond heeft aangeschaft?

- ☐ Goed verdiept
- ☐ Voldoende verdiept, had beter gekund
- ☐ Onvoldoende verdiept
- ☐ Niet verdiept

Wat is voor u de belangrijkste reden geweest om voor deze rashond te kiezen?

.....:

Bent u op de hoogte van eventuele gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij uw rashond?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Bedankt voor het invullen van de enquête!

Bijlage 2. Enquête fokkers

In deze bijlage is de enquête te vinden die is afgenomen onder hondenfokkers. De enquête is afgenomen via www.enquetesmaken.nl, de enquête is hier overgenomen zoals deze te vinden is op de website.

Welke rashonden fokt u?

- ☐ Franse bulldog
- ☐ Cavalier King Charles spaniël
- ☐ Boxer
- ☐ Duitse herdershond
- ☐ Engelse bulldog
- ☐ Golden Retriever
- ☐ Mopshond
- ☐ Labrador Retriever
- ☐ Pekingees
- ☐ Engelse cocker spaniël
- ☐ Teckel
- ☐ Chihuahua
- ☐ Berner Sennen hond

Heeft u het idee dat kopers zich voldoende verdiepen in het hondenras voordat zij de hond aanschaffen?

- ☐ Ja, omdat:
- ☐ Nee, omdat:

Wat is volgens u de reden dat (potentiële) kopers kiezen voor de rashond die u fokt?

.....:

Bedankt voor het invullen van de enquête!

Bijlage 3. Uitwerking resultaten enquête hondeneigenaren

Resultaten enquête

In deze bijlage zijn de resultaten van de online enquête uitgewerkt. In totaal hebben 178 personen de enquête ingevuld. Echter, niet alle personen hebben de enquête volledig ingevuld. Hierdoor kan het aantal antwoorden afwijken van de 178 respondenten (sommige van deze antwoorden zijn namelijk niet meegenomen in de uitwerking van de enquête).

Verder hebben sommige respondenten bij één vraag meerdere antwoorden ingevuld, ook hierdoor kan het aantal antwoorden afwijken van het aantal respondenten.

Vraag 1

Welke rashond(en) heeft u, of heeft u gehad?	
Franse bulldog	9
Cavalier King Charles Spaniël	3
Boxer	49
Duitse Herdershond	14
Engelse bulldog	6
Golden Retriever	6
Mopshond	14
Labrador Retriever	16
Engelse Cocker Spaniël	1
Teckel	9
Chihuahua	8
Berner Sennenhond	17

Vraag 2

Heeft uw rashond een stamboom (Graag uw motivatie weergeven)?		
Franse bulldog		
Ja	• Raszuiver	2
	• Belangrijk	1
	• Goede hond	1
	• Ziektebeeld	1
	• Overig	1
Nee	• Kosten	1
	• Niet aangeschaft als pup	1
	• Overig	1
Cavalier King Charles Spaniël		
Ja	• Overig	1
Nee	• Overig	1
	• Is een gezelschapshond	1
Boxer		
Ja	• Betrouwbaar	3
	• Zekerheid	4
	• Gezondheid	1
		1
	• Was geen vereiste	2

	• Gevonden via internet	1
	• Nodig om deel te nemen aan wedstrijden	1
	• Serieus fokbeleid	2
	• Goede fokker	4
	• Raszuiver	4
	• Zonder stamboom geen rashond	1
	• Overig	6
	• Erkende fokker	1
	• Goede genetica	1
	• Verantwoord fokken	5
	• Goede hond	1
	• Herkomst bekend	1
	• Fijn idee	2
	• Dat is beter	1
	• Goede lijn	1
Nee	• Overig	2
	• Onbekend	1
Duitse herdershond		
Ja	• Verantwoord fokken	2
	• Betrouwbaar	1
	• Toeval	1
	• Verplicht bij Duitse herdersvereniging	1
	• Goede lijn	1
	• Soort van garantie	1
	• Ziektebeeld	1
	• Overig	1
Nee	• Past de hond bij je?	1
	• Wat wil je doen met de hond?	1
	• Doorfok problemen	1
	• Kosten	1
	• Afkomstig uit asiel	1
	• Overig	1
	• Onbekend	2
Engelse bulldog		
Ja	• Geen broodfok	1
	• Ziektebeeld	1
	• Overig	1
Nee	• Nee	1
	• Onbelangrijk	1
	• Onbekend	1
Golden Retriever		
Ja	• Gezondheid	1
	• Mooie en goede hond	1

	• Overig	1
Nee	• Niet belangrijk	2
	• Huisdier ???	1
Mopshond		
Ja	• Gezondheid	5
	• Geen broodfok	2
	• Zekerheid	1
	• Zoveel mogelijk risico's uitsluiten	1
	• Fokker fokt volgens de regels	1
	• Weten waar de hond vandaan komt	1
	• Meeste kans op controle	1
	• Vaak beter	1
	• Goed fokbeleid	1
	• Overig	2
Nee	• Gekregen	1
Labrador Retriever		
Ja	• Zekerheid gezondheid	5
	• Raszuiver	1
	• Goede lijn	1
	• Soort van garantie	1
	• Deelnemen aan sport	1
	• Overig	1
Nee	• Kosten	3
	• Niet belangrijk	1
	• Niet op uitgekozen	1
	• Komt bij een broodfokker vandaan	1
	• Geen interesse	1
	• Overig	1
Engelse cocker spaniël		
Ja	• Gezondheidsredenen	1
Nee		
Teckel		
Ja	• Gezondheid	2
	• Raszuiver	1
	• Fokker die zich aan de regels houdt	1
	• Via Nederlandse teckelclub gezocht	1
	• Weten waar de hond vandaan komt	1
Nee	• Niet nodig	1
	• Overig	3
Chihuahua		
Ja	• Ziektebeeld	1
	• Overig	1

Nee	• Kosten	2
	• Niet nodig	1
	• Overig	3
Berner Sennenhond		
Ja	• Gezondheid	1
	• Toeval	1
	• Garantie ouders	1
	• Meer zekerheid	1
	• Overig	3
Nee	• Kosten	3
	• Niet belangrijk	2
	• Na pech geval eerdere hond geen geloof meer in stamboom	1
	• Geen interesse	3
	• Onbekend	1
	• Had wel moeten	1

Vraag 3

Op welke manieren heeft u informatie verkregen over het hondenras?

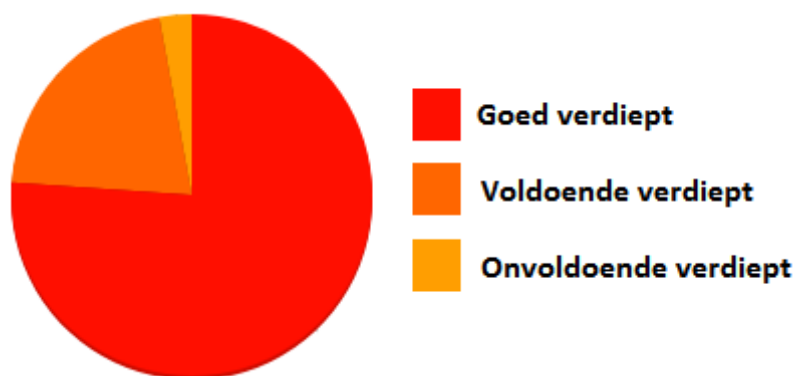
Franse bulldog	• Internet	4
	• Fokker	2
	• Boeken	3
	• Eigen ervaring	1
	• Overig	1
Cavalier King Charles spaniël	• Ervaring met rashond (eerder gehad)	1
	• Via kennissen	1
	• Boeken	1
Boxer	• Rashondenvereniging	1
	• Fokkers	11
	• Eigen ervaring	1
	• Andere boxereigenaren	10
	• Boeken	11
	• Internet	22
	• Onbekend	1
	• Bekend met het ras (eerder gehad)	24
	• Studie	1
	• Zelf fokker van boxers	1
	• Trainingen en shows	1
Duitse herdershond	• Ervaring met hondenras	4
	• Andere hondeneigenaren	1
	• Internet	7
	• Opleiding	1
	• Fokker	2

	• Boeken	2
	• Hondenshows	1
	• Vanuit thuis meegekregen	2
	• Via trainer Duitse herders	2
	• School	1
Engelse bulldog	• Internet	2
	• Boeken	1
	• Fokker	1
	• Onbekend	1
Golden Retriever	• Encyclopedie	1
	• Internet	2
	• Puppycursus	1
	• Eigen kennis	2
	• Fokker	1
	• Boeken	1
Mopshond	• Internet	10
	• Boeken	6
	• Testjes doen	1
	• Via kennissen die een	2
	• mopshond hebben	1
	• Raad van Beheer	1
	• Fokker	2
	• Verenigingen	1
	• Internet	6
Labrador Retriever	• Informatie aangevraagd rashondenvereniging	1
	• Boeken	6
	• Fokkers	2
	• Ervaring andere hondenbezitters	4
	• Eigen kennis	2
	• Ervaring met de hond (eerder gehad)	3
	• Via kennissen	1
	• Raad van beheer	2
	• Per ongeluk mee in aanraking gekomen	1
	• Dierenarts	1
Engelse cocker spaniël	• Internet	1
	• Rasverenigingen	1
	• Raad van beheer	1
Teckel	• Fokkers	3
	• Internet	6
	• Boeken	4
	• Teckelclubs	1
	• Bekend met ras	1

	• Rasvereniging	2
	• Andere teckel eigenaren	1
	• Forums	1
Chihuahua	• Internet	5
	• Raad van beheer	1
	• Boeken	3
	• Fokkers	3
	• Hondenbezitters	1
	• Dierenarts	1
Berner Sennenhond	• Internet	9
	• Ervaring andere hondenbezitters	6
	• *"kennismaking" hond met kinderen	1
	• Eigen kennis	1
	• Fokkers	2
	• Dierenarts	2
	• Vanuit thuis meegekregen	1
	• Boeken	4
	• Ras al eerder gehad	1
	• rasvereniging	1

Vraag 5

Vindt u dat u zich voldoende heeft verdiept in het ras?

Voldoende verdiept:

Franse bulldog: 1111
 Duitse herdershond: 11
 Berner Sennen hond: 1111 11
 Engelse bulldog: 1111
 Boxer: 1111111
 Golden Retriever: 1
 Teckel: 1
 Cavalier King Charles spaniel: 1
 Labrador Retriever: 111
 Engelse cocker spaniel: 1
 Golden Retriever: 1

Chihuahua: 1
 Mopshond: 11
Onvoldoende verdiept:
 Boxer: 1

Vraag 6

Wat is voor u de belangrijkste reden geweest om voor deze rashond te kiezen?		
Franse bulldog	• Karakter	4
	• Uiterlijk	1
	• Lief	1
	• Sociaal	1
	• Niet veel beweging nodig	1
	• Goed samen met kleine kinderen	1
	• Gek op honden	1
	• Paste het best bij eigenaar	1
	• Leuk	1
Cavalier King Charles spaniël	• Lief	2
	• Niet te groot (formaat)	1
	• Paste het best bij eigenaar	1
Boxer	• Karakter	20
	• Enthousiasme	6
	• Uiterlijk	10
	• Actief ras	4
	• Toen nog niet doorgefokt	1
	• Goed op te voeren	1
	• Spontaan	1
	• Levenslust	1
	• Speels	6
	• Eigenwijs	2
	• Gek	3
	• Druk	1
	• Clowns	5
	• Gezinshonden	6
	• Goede ervaring met boxer	2
	• Goed met kinderen	9
	• Lief	7
	• Trouw	7
	• Vrolijk	3
	• Energiek	3
	• Vriendelijk	2
	• Mensgericht	1
	• Vrolijk	1
	• Slim	1
	• Aanhankelijk	2
	• Werklust	1

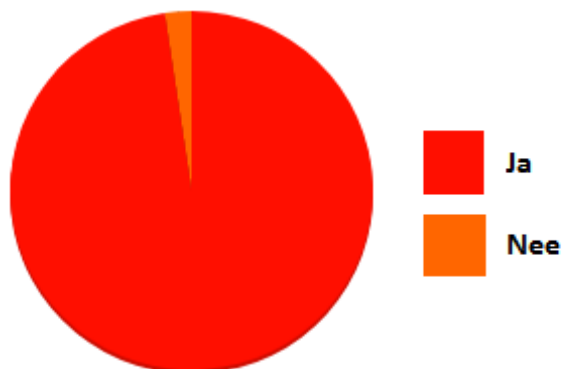
Duitse herdershond	• Waakhond	2
	• Lief	3
	• Karakter	2
	• Mooie hond (uiterlijk)	6
	• Maatje voor het leven (karakter)	1
	• Knuffelbaar	1
	• Passende hond	3
	• Klik	1
	• Trouw	2
	• Vriendelijk	1
	• Prachtig om te zien	1
	• Leuk	1
	• Ging niet om het ras maar om de klik	
Engelse bulldog	• Formaat	1
	• Karakter	1
	• Uitstraling	1
	• Lief	1
	• Aanhankelijk	2
	• Leuk	1
Golden Retriever	• Vriendelijke (karakter)	3
	• Mooi (uiterlijk)	2
	• Toen nog niet doorgefokt	1
	• Liefde voor water	1
	• Paste het best bij eigenaar	1
	• Gezonde hond	1
Mopshond	• Past bij het gezin	2
	• Karakter	5
	• Schattigheid	1
	• Ziet er lief uit	1
	• Gezondheid van de hond	1
	• Sociaal	2
	• Lief	2
	• Aanhankelijk	2
	• Formaat	1
	• Gezellig	2
	• Humor	1
	• Energie	1
	• Huiselijk	1
	• Eigenwijs	1
	• Blij	1
	• Grappige uiterlijk	1
Labrador Retriever	• Kindvriendelijk (karakter)	7
	• Gezondheid	2
	• Mooi (uiterlijk)	3
	• Bouw (uiterlijk)	1

	• Betrouwbaar (karakter)	1
	• Karakter	3
	• Mening van kennissen	1
	• Wil graag werken	1
	• Niet te groot (formaat)	1
	• Sportief	1
	• Ouders gezond en erfelijkheidsonderzoek	1
	• Zwemmen	1
	• Speels	1
	• Formaat	1
	• Sociale aspecten	1
Engelse cocker spaniël	-	
Teckel	• Mooi (uiterlijk)	3
	• Karakter	3
	• Gezelligheid (karakter)	1
	• Praktisch formaat	1
	• Geweldig ras	1
	• Toen nog niet doorgefokt	1
	• Gekregen	1
	• Werken met honden	1
	• Grote hond in “zakformaat”	2
	• Jachthond	2
	• Praktisch klein formaat	1
Chihuahua	• Klein huishondje (uiterlijk)	1
	• Karakter	2
	• Uiterlijk	1
	• Goed opvoedbaar (karakter)	1
	• Makkelijk mee te nemen (formaat/ uiterlijk)	1
	• Paste het best bij eigenaar	1
	• Werken met hobby	1
	• Klein hondje	2
	• Leuk	1
Berner Sennenhond	• Karakter	9
	• Uiterlijk	4
	• Mooi	1
	• Groot (formaat/ uiterlijk)	1
	• Klik	1
	• Hond kwam op het pad	1
	• Lief	1
	• Rustig	1
	• Waaks	1
	• Grote knuffelbeer	1
	• Grote lobbjes	1

• Eigenwijs	1
• Zinnig	1

Vraag 7

Bent u op de hoogte van eventuele gezondheidsproblemen die voor kunnen komen bij uw rashond?

Nee: Boxer en Golden Retriever

Coderen resultaten

In dit deel zijn de resultaten van de enquête gecodeerd. Zo zijn antwoorden als trouw, afhankelijk en lief bijvoorbeeld samengevat onder de "code" karakter; hierdoor kunnen de resultaten van de enquête overzichtelijker gemaakt worden.

Vraag 1

Welke rashond(en) heeft u, of heeft u gehad?	
Franse bulldog	9
Cavalier King Charles Spaniël	3
Boxer	49
Duitse Herdershond	14
Engelse bulldog	6
Golden Retriever	6
Mopshond	14
Labrador Retriever	16
Engelse Cocker Spaniël	1
Teckel	9
Chihuahua	8
Berner Sennenhond	17

Vraag 2

Heeft uw rashond een stamboom (Graag uw motivatie weergeven)?		
Franse bulldog		
Ja	• Raszuiver	2
	• Belangrijk	1
	• Goede hond	1
	• Ziektebeeld	1

	• Overig*	1
Nee	• Kosten	1
	• Niet aangeschaft als pup	1
	• Overig	1
Cavalier King Charles Spaniël		
Ja	• Overig*	1
Nee	• Overig*	2
Boxer		
Ja	• Betrouwbaar	3
	• Zekerheid	4
	• Gezondheid	11
	• Nodig om deel te nemen aan wedstrijden	1
	• Serieus fokbeleid	2
	• Verantwoord fokken	10
	• Raszuiver	4
	• Zonder stamboom geen rashond	1
	• Goede genetica	1
	• Goede hond	1
	• Herkomst bekend	1
	• Fijn idee	2
	• Dat is beter	1
	• Goede lijn	1
	• Was geen vereiste	2
	• Overig*	7
Nee	• Overig*	3
Duitse herdershond		
Ja	• Verantwoord fokken	2
	• Betrouwbaar	1
	• Toeval	1
	• Verplicht bij Duitse herdersvereniging	1
	• Goede lijn	1
	• Soort van garantie	1
	• Ziektebeeld	1
	• Overig*	1
Nee	• Stamboom is niet belangrijk (kijken of de hond bij je past)	1
	• Doorfok problemen	1
	• Kosten	1
	• Overig*	4
Engelse bulldog		
Ja	• Geen broodfok	1
	• Ziektebeeld	1
	• Onbelangrijk	1
	• Overig*	3

Golden Retriever		
Ja	• Gezondheid	1
	• Mooie en goede hond	1
	• Overig	1
Nee	• Niet belangrijk	2
	• Overig*	1
Mopshond		
Ja	• Gezondheid	5
	• Geen broedfok	2
	• Zekerheid	1
	• Zoveel mogelijk risico's uitsluiten	1
	• Verantwoord fokken	2
	• Herkomst bekend	1
	• Meeste kans op controle	1
	• Vaak beter	1
	• Overig*	3
Nee	• Gekregen	1
Labrador Retriever		
Ja	• Gezondheid	5
	• Raszuiver	1
	• Goede lijn	1
	• Soort van garantie	1
	• Deelnemen aan sport	1
	• Overig*	1
Nee	• Kosten	3
	• Niet belangrijk	2
	• Komt bij een broedfokker vandaan	1
	• Geen interesse	1
	• Overig*	1
Engelse cocker spaniël		
Ja	• Gezondheid	1
Nee	-	
Teckel		
Ja	• Gezondheid	2
	• Raszuiver	1
	• Verantwoord fokken	1
	• Via Nederlandse teckelclub gezocht	1
	• Herkomst bekend	1
Nee	• Niet nodig	1
	• Overig*	3
Chihuahua		
Ja	• Ziektebeeld	1
	• Overig*	1
Nee	• Kosten	2
	• Niet nodig	1

	• Overig*	3
Berner Sennenhond		
Ja	• Gezondheid	1
	• Toeval	1
	• Garantie ouders	1
	• Meer zekerheid	1
	• Overig*	3
Nee	• Kosten	3
	• Niet belangrijk	2
	• Na pech geval eerdere hond geen geloof meer in stamboom	1
	• Geen interesse	3
	• Overig*	1
	• Had wel moeten	1

*Onder overig vallen antwoorden die niet zozeer betrekking hebben op de vraag. Verder vallen hier ook de antwoorden als: "heeft uw hond een stamboom? Ja, Ja".

Vraag 3

Op welke manieren heeft u informatie verkregen over het hondenras?

Franse bulldog	• Internet	4
	• Fokker	2
	• Boeken	3
	• Eigen ervaring	1
	• Overig	1
Cavalier King Charles spaniël	• Bekend met rashond (eerder gehad)	1
	• Via kennissen	1
	• Boeken	1
Boxer	• Rashondenvereniging	1
	• Fokkers	11
	• Eigen ervaring	1
	• Andere boxer eigenaren	10
	• Boeken	11
	• Internet	22
	• Onbekend	1
	• Bekend met het ras (eerder gehad)	24
	• Studie	1
	• Zelf fokker van boxers	1
	• Trainingen en shows	1
Duitse herdershond	• Bekend met het ras (eerder gehad)	4
	• Andere Duitse herder eigenaren	1
	• Internet	7
	• Opleiding/ school	2
	• Fokker	2

	• Boeken	2
	• Hondenshows	1
	• Vanuit thuis meegekregen	2
	• Via trainer Duitse herders	2
Engelse bulldog	• Internet	2
	• Boeken	1
	• Fokker	1
	• Onbekend	1
Golden Retriever	• Internet	2
	• Puppycursus	1
	• Eigen kennis	2
	• Fokker	1
	• Boeken	2
Mopshond	• Internet	10
	• Boeken	6
	• Testjes doen	1
	• Andere mopshond eigenaren	3
	• Raad van Beheer	1
	• Fokker	2
	• Verenigingen	1
Labrador Retriever	• Internet	6
	• Rashondenvereniging	1
	• Boeken	6
	• Fokkers	2
	• Ervaring andere labrador Retriever eigenaren	4
	• Eigen kennis	2
	• Ervaring met de hond (eerder gehad)	3
	• Via kennissen	1
	• Raad van beheer	2
	• Per ongeluk mee in aanraking gekomen	1
	• Dierenarts	1
Engelse cocker spaniël	• Internet	1
	• Rasverenigingen	1
	• Raad van beheer	1
Teckel	• Fokkers	3
	• Internet	6
	• Boeken	4
	• Teckelclubs	1
	• Bekend met ras (eerder gehad)	1
	• Rasvereniging	2
	• Andere teckel eigenaren	1
	• Forums	1
Chihuahua	• Internet	5

	• Raad van beheer	1
	• Boeken	3
	• Fokkers	3
	• Andere chihuahua eigenaren	1
	• Dierenarts	1
Bernese Sennenhond	• Internet	9
	• Ervaring andere hondenbezitters	6
	• *"kennismaking" hond met kinderen	1
	• Eigen kennis	1
	• Fokkers	2
	• Dierenarts	2
	• Vanuit thuis meegekregen	1
	• Boeken	4
	• Bekend met hondenras (eerder gehad)	1
	• Rasvereniging	1

Vraag 6

Wat is voor u de belangrijkste reden geweest om voor deze rashond te kiezen?

Franse bulldog	• Karakter	6
	• Uiterlijk	1
	• Niet veel beweging nodig	1
	• Goed met kleine kinderen	1
	• Gek op honden	1
	• Paste het best bij eigenaar	1
	• Leuk	1
Cavalier King Charles spaniël	• Karakter	2
	• Formaat	1
	• Paste het best bij eigenaar	1
Boxer	• Karakter	72
	• Uiterlijk	10
	• Actief ras	6
	• Toen nog niet doorgefokt	1
	• Gezinshonden	6
	• Goed met kinderen	9
	• Goede ervaring met boxer	2
Duitse herdershond	• Functie	2
	• Karakter	10
	• Uiterlijk	7
	• Passende hond	3
	• Klik	2
	• Leuk	1
Engelse bulldog	• Formaat	1

	• Karakter	4
	• Uiterlijk	1
	• Leuk	1
Golden Retriever	• Karakter	3
	• Uiterlijk	2
	• Toen nog niet doorgefokt	1
	• Liefde voor water	1
	• Paste het best bij eigenaar	1
	• Gezonde hond	1
	• Past bij het gezin	2
Mopshond	• Karakter	18
	• Uiterlijk	3
	• Gezondheid van de hond	1
	• Formaat	1
	• Karakter	13
Labrador Retriever	• Gezondheid	2
	• Uiterlijk	4
	• Mening van kennissen	1
	• Wil graag werken	1
	• Formaat	2
	• Sportief	1
	• Ouders gezond en erfelijkheidsonderzoek	1
	• Liefde voor water	1
	-	
Engelse cocker spaniël	-	
Teckel	• Uiterlijk	3
	• Karakter	5
	• Formaat	3
	• Geweldig ras	1
	• Toen nog niet doorgefokt	1
	• Gekregen	1
	• Werken met honden	1
	• Functie	2
Chihuahua	• Formaat	4
	• Karakter	3
	• Uiterlijk	1
	• Paste het best bij eigenaar	1
	• Werken met hobby	1
	• Leuk	1
Bernese Sennenhond	• Karakter	15
	• Uiterlijk	5
	• Formaat	2
	• Klik	1
	• Hond kwam op het pad	1

Bijlage 4. Uitwerking enquête hondenfokkers

Deze enquête is afgenomen via de website www.enquetesmaken.nl. De enquête is ingevuld door 11 respondenten waarvan 7 de volledige enquête hebben ingevuld. Alle antwoorden die naar voren zijn gekomen in de enquête zijn meegenomen in de uitwerking.

Sommige respondenten hebben meerdere antwoorden gegeven op één vraag, hierdoor kan het aantal gegeven antwoorden afwijken van het aantal respondenten.

Vraag 1

Rashond	Aantal respondenten
Boxer	2
Duitse herdershond	1
Engelse bulldog	1
Mopshond	1
Berner Sennenhond	2
Teckel	2
Chihuahua	2

Vraag 2

Antwoord	Percentage
Ja	87,5%
Nee	12,5%

Motivatievraag 2

Motivatie	
Ja	- Vanwege de prijs - Veel informatie verzameld voor het bezoek - Wordt besproken tijdens het kennismakingsgesprek - Kopers willen een hond met een klein formaat - Karaktereigenschappen - Mensen doen steeds beter hun huiswerk (zijn steeds meer geïnteresseerd in gezondheidspapieren) - Ja
Nee	- De meeste mensen hebben geen idee waar ze aan beginnen, voorlichting vanuit de fokker

Codering

Motivatie		Aantal
Ja	- Prijs - "huiswerk" gedaan voor het bezoek - Wordt besproken tijdens het kennismakingsgesprek - Formaat - Karaktereigenschappen - Ja	1 2 1 1 1 1
Nee	- De meeste mensen hebben geen idee waar ze aan beginnen, voorlichting vanuit de fokker	1

Vraag 3**Motivatie kopen van de rashond**

- Veelzijdigheid van het ras
- Geweldige gezinshond
- Lief karakter
- Dol op kinderen
- Oud worden
- Gezond oud worden
- Karakteristiek uiterlijk
- Kleine hond met karakter van een grote hond
- Formaat
- Gezinshond
- Makkelijk in omgang
- Uiterlijk
- Karakter
- Sociaal
- Mooi ras
- Gezinshond
- Kindervriend
- Komiek

Codering

Motivatie kopen van de rashond	Aantal
- Veelzijdigheid van het ras	1
- Gezinshond	4
- Karakter	5
- Dol op kinderen	2
- Gezond oud worden	2
- Uiterlijk	3
- Kleine hond met karakter van een grote hond	1
- Formaat	1